Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1076 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 6 ՕԳՈՍՏՈՍ 1887 (Ն. Տ.) 18 ՕԳՈՍՏՈՍ 1887 — 29 ՑԻԼԳԱՏԷ 1304

20 ՓԱՐԱ (Ծ՛ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible] ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آرهولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (Ծ՛ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	160
» »	Վեցամսեայ	»	»	80
» »	Եռամսեայ	»	»	40
Գաւառաց » եւ տեղական Թղթատարով տարեկան		»	»	240
Գաւառաց համար եւ տեղական Թղթատարով վեցամսեայ		»	»	120
Օտար երկիրներ, տարեկան		ֆրանք		56
» »	վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրոց ճամփու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 6 ՕԳՈՍՏՈՍ, 1887

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ

ՆՈՐ ԿԱՊՈՅՏ ՏԵՏՐԱԿ

Սըր Հ. Տրըմմընտ Ուոլֆի պատուիրակութեան վրայ նոր Կապոյտ Տետրակ մը հրատարակեց անգլ. Կառավարութիւնը։ 63 կտոր պաշտօնագիրք լոյս կը տեսնեն, մայիս 31 էն մինչեւ օգոստ. 1 թուով։ Եգիպտային խնդրոյն պատմութեան այս շարունակութիւն կը սկսի անգլօ-Թուրք Պայմանագրոյն Բ. Դրան կողմէ ստորագրումէն, և կը նշանակէ անգլիացի պատուիրակին ամուլ ջանքերը Պայմանագրոյն վրայ Սուլթանի կողմէ վաւերացման համար, և Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի ձեռնունայն վերադարձն ի Լոնտոն։

Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ իւր առաջին հեռագրաւ կ'իմացնէ Սալզպըրի Մարքիզին թէ, Ֆրանսացի դեսպանին կարծեօք, Բարիզի Կառավարութիւնն հակառակութիւն չպիտի ընէ Պայմանագրոյն ամբողջութեան, բայց պիտի մերժէ զայն յօդուած որով Անգլիա կ'արտօնուի վերագրաւել զԵգիպտոս։

Յունիս 1 ին, Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ կը ծանուցանէ թէ — Մեծ-Եպարքոսն հարցուց իրեն թէ անգլ. Կառավարութիւնը կը հաւանի՞ փոփոխել այդ յօդուած, Ֆրանսայի առարկութեանց տեղի չթողլու համար, և առաջարկեց կատարել այս փոփոխում ծանուցագրերու փոխանակմամբ մը։ Անգլիացի պատուիրակը կը մերժէ Բ. Դրան այս առաջին ձեռնարկ։

Հետեւեալ օրն, օսմ. պատուիրակք կը հարցունեն թէ անգլ. դահլիճը կը հաւանի՞ Տէրութեանց վաւերացման ենթարկել Պայմանագիրն։ Օսմ. պատուիրակք կը խնդրեն Վեհ. Թագուհւոյն վաւերագրոյն առաքման յետաձգումը, Պայմանագրոյն վէճի նիւթ տուող խնդրոց աւելի կատարեալ քննութեան ու բանակցութեան համար։ Այս նոր առաջարկ եւս կը մերժուի Լոնտոնէ, իբրեւ հակառակ դիւանագիտական սովորութեանց և վնասաբեր Օսմ. Կառավարութեան անկախութեան։

Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ կը յայտարարէ որ եթէ Բ. Դուռը մերժէ վաւերացումը, Պայմանագիրը պիտի ջնջուի, և անգլ. Կառավարութիւնն ինքզինք ղերծ պիտի համարի ամեն յանձնառումէ։

Նոյն միջոցին, Կ. Պոլսոյ ռուս դեսպան Պ. Նէլիտով և Պ. Կիրս ձեռնարկներ կ'ընէին, յայտարարելով Բ. Դրան թէ Ռուսիա եւս՝ Ֆրանսայի պէս՝ կը մերժէ անգլօ-Թուրք Պայմանագիրը՝ Թուրքիոյ օգտին համար։ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ կը շարունակէ նեղել օսմ. լիազօրներն, որք հակառաջարկութեամբք կամ առարկութեամբք միայն կը պատասխանեն։ Այս անգամ օսմ. լիազօրք կը խնդրեն որ անգլիական միջամտութիւնն յԵգիպտոս՝ նկատուի «Անգլիոյ կողմէ Ն. Կ. Վեհափառութեան ընծայուած աջակցութիւն, առանց դպչելու վեհապետական գերիշխանութեան իրաւանց ի վերայ Եգիպտոսի»։ Այս օսմ. բանաձեւոյ բացատրութիւնն է թէ անգլ. զօրաց յԵգիպտոս առաքումը պէտք է ստորադասուի Բ. Դրան կանխաւ հաւանութեան։ Ռիւսդէմ փաշա եւս նոյն առաջարկը կ'ընէ Սալզպըրի մարքիզին, որ կը մերժէ բացարձակ, յայտարարելով թէ պէտք է որ անգլ. զօրքերը գործողութեան ամեն ազատութիւն ունենան երբ կոչուին գործել յԵգիպտոս։

Յունիս 3ին, Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ կը հեռագրէ ի Լոնտոն թէ Ֆրանսացի դեսպանը ծանուցած է օսմ. Կառավարութեան թէ Ֆրանսա չընդունիր Եգիպտոսի անգլիական վերագրաւման պատահականութիւնը, զոր կը յիշատակէ և կ'արտօնէ Պայմանագիրը։

Յունիս 15ին, Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ, հաստատելով ֆրանսացի դեսպանին կողմէ այդպիսի ձեռնարկ մը յընելուն լուրը, կը յարէ թէ Վեհ. Սուլթանն համոզուած է որ Պայմանագրոյն վաւերացումն իւր երկրաց մէկ մասին կորուստը պիտի նշանակէ. Թէ Պայմանագրոյն վաւերացմամբ, Տէրութիւնք ի բաց պիտի թողուն Պերլինի Դաշնագրով իւրաքանչիւրին ստանձնած պարտաւորութիւններն, և թէ վտանգ կայ Ռուսիոյ հետ պատերազմի բանալու, եթէ Թուրքիա հակի Անգլիոյ կողմն Եգիպտոսի կամ Պուլկարիոյ գործոց մէջ։

Յունիս 17ին, Լորտ Սալզպըրի հրահանգ ղրկելով առ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ, կը ճշդէ անգլ. դահլճին կողմէ Պայմանագրոյն տրուած մեկնութիւնը։

«Վեհ. Թագուհւոյն Կառավարութիւնը տրամադիր չէ ելնել Եգիպտոսէն՝ առանց կատարելապէս ապահովուելու թէ հոն հաստատելու բարեկարգութիւնը չպիտի վտանգուի արտաքին յարձակմամբք կամ ներքին խռովութեամբք։ Պայմանագիրը վաւերացուի թէ ոչ, Անգլիա հաստատ պիտի մնայ սոյն որոշման վրայ։ Անգլիա չպիտի չեղի սոյն որոշումէ նաեւ երբ Միջերկրականի մեծ Տէրութիւն մը մերժէ զիւր հաւանութիւն Պայմանագրոյն։ Առանց այսպիսի ապահովութեանց, Անգլիա Եգիպտոսէն չպիտի ելնէ։ Բայց եթէ Միջերկրականի մեծ Տէրութիւն մը զիւր հաւանութիւն զլանայ Պայմանագրոյն, Անգլիա իրաւունք չպիտի ունենայ մշտընջենաւորելու Եգիպտոսի գրաւումն, ո՛չ ալ պէտք եղածէն աւելի տեւել պիտի տայ սոյն գրաւում։»

Թուրքիա Պայմանագրոյն վաւերացման համար նորանոր պայմանաժամեր և յետաձգումներ կը խնդրէ թէ՛ ի Լոնտոն և թէ ի Կ. Պոլիս։ Շատ մը ծանուցագրեր ղրկուած են Թուրքիոյ սոյն զանազան ձեռնարկութեանց։

Յունիս 27ին, Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ նամակ մը կ'ուղղէ առ Լորտ Սալզպըրի, պատմելով տեսակցութիւններ զորս ունեցած է Ռուսիոյ և Ֆրանսայի դեսպանաց հետ։

Պ. Նէլիտով յայտարարեր է անգլ. պատուիրակին թէ ռուս Կառավարութիւնն համամիտ է Վեհ. Սուլթանին թէ՛ արտօնելով զԱնգլիա որ ըստ կամս վերագրաւէ զԵգիպտոս՝ Թուրքիա իւր իրաւունքներ զոհած կ'ըլլայ։ Պ. Նէլիտով յիշեցուցեր է թէ Ռուսիա միշտ պաշտպանած է Օսմ. Տէրութեան վեհապետութիւնը Նեղոսի հովտին մէջ, և թէ ըստ այսմ Ռուսիա երբեմն միացած է Անգլիոյ հետ՝ պաշտպանելու համար օսմ. վեհապետութիւնն ընդդէմ Մեհմէտ Ալի փաշայի։ Ռուսիա նաեւ չէ ճանչած անգլօ-ֆրանսական երկեակ հսկողութիւնն Եգիպտոսի վրայ։ Ռուսիա չպիտի չեղի այս քաղաքական աւանդութենէ։

Ֆրանսայի դեսպան Պ. տը Մօնդեպէլլօ եւս յայտարարեր է Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի թէ Ֆրանսա միտքը դրած է մերժել Եգիպտոսի վերագրաւման անգլիական իրաւունքն, որով պիտի խզուէր Միջերկրականի հաւասարակշռութիւնը։

Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ նամակին կցած է ծանուցագրոյ մը պատճէնը, զոր ֆրանսացի դեսպան Մօնդեպէլլօ կամն ուղղակի Վեհ. Սուլթանին մատուցած էր։ Այս ծանուցագիր Թուրքերէն գրուած և ֆրանսացի դեսպանին կնքովը կնքուած էր։ Կապոյտ Տետրակն անոր ֆրանսերէն թարգմանութիւնը կը պարունակէ։ Աւասիկ այն կարեւոր և հետաքրքրաշարժ պաշտօնագրոյ ամբողջ թարգմանութիւնը։

Կ. Պոլիս, 7/19 Յունիս, 1887

«Վեհափառ Տէր.

«Ֆրանսական Կառավարութիւնը բացարձակապէս որոշած է չընդունիլ զայն կացութիւն որ պիտի բխի Եգիպտական Պայմանագրոյն վաւերացումէն։

«Եթէ Պայմանագիրը վաւերացուի, Ֆրանսական կառավարութիւնը զիւր ուշադրութիւն պիտի նուիրէ իւր մասնաւոր շահուց, զորս կը վտանգէ Միջերկրականի հաւասարակշռութեան խանգարումը, և այս նպատակաւ Ֆրանսա ձեռք պիտի առնու հարկաւոր միջոցներն՝ ի պաշտպանութիւն իւր մասնաւոր շահուց։

«Ի հակառակ դէպս, այն է՝ եթէ Ձեր Կայսերական Վեհափառութիւնն չը վաւերացնէ յիշեալ Պայմանագիրը, Ֆրանսայի դեսպանն արտօնեալ է իւր Կառավարութենէ՝ բացարձակ ապահովութիւն տալու Ձեր Կ. Վեհափառութեան թէ ֆրանսական կառավարութիւնը պիտի պաշտպանէ և ապահովէ զՁեր Վեհափառութիւն ընդդէմ ո՛ և է հետեւանաց, որք կրնան յառաջ գալ յիշեալ Պայմանագրոյն վաւերացումը զլանալէն։

«Եւ արդ, Ձեր Կայսերական Վեհափառութիւն, այլ եւս երկբայութեան տեղի չունենալով բնաւ այս գործի մէջ, յիշեալ կարգադրութիւնը չվաւերացնելով ո՛չ միայն լիակատար գոհացում պիտի տայ մահմետական ժողովրդեան, որ մտահոգութեամբ և դժգոհութեամբ կը տեսնէ Եգիպտային Պայմանագիրն, այլ և պիտի վերահաստատէ և ամրապնդէ նախկին բարեկամութեան կապերն, որք կան ի մէջ Ձեր Կայսրութեան և Ֆրանսայի։

«Ըստ որում Ֆրանսայի անշահախնդիր քաղաքականութիւնը միայն կ'ըլլայ պաշտպանել զՕսմ. Կայսրութիւնն ընդդէմ ոտնձգութեանց և վնասակար դիտաւորութեանց Անգլիոյ, Ֆրանսայի բարեկամութեան պահպանումը Ձեր Կայսերական Վեհափառութեան կողմէ պէտք է նըկատուի Օսմ. Կայսրութեան համար աւելի օգտակար և աւելի [illegible]։»

Ուշագրաւ է ֆրանսացի դեսպանին ուղղակի Վեհ. Սուլթանին մօտ բրած սոյն ձեռնարկութեան յոյժ կտրուկ լեզուն և միանգամայն խիստ և նրբամիտ քաղաքականութիւնն, որ ամեն դժուարութեանց յաղթահարած թուի լինի։

Ռուս դեսպանը Վեհ. Սուլթանին մօտ խօսեցաւ նոյն լեզուաւ, և, կ'ըսէ յուլիս 19 թուով Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ, «Ֆրանսայի և Ռուսիոյ Ներկայացուցչաց լեզուն շատ յուզեց զՆ. Կ. Վեհափառութիւն»։ «Այս պարագայից մէջ, Օսմ. լիազօրը ինծի խնդրեցին գտնել բանաձեւ մը որով առաջքն առնուի այս ամեն դժուարութեանց», կ'ըսէ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ։

Լորտ Սալզպըրիի կողմէ ղրկուած վերջին հրահանգներուն համաձայն, Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ բացարձակ մերժեց փոփոխել Պայմանագրոյն [illegible] տրամադրութիւններն, և հեռացապէս մեկնեցաւ Կ. Պոլսէ, առանց հրաժեշտի ողջոյն մատուցանելու Վեհ. Սուլթանին։

Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ Անգլիա հասնելուն, Լորտ Սալզպըրի գրեց նմա.

«Վերջացնելով սոյն պատուիրակութեան վերաբերեալ թղթակցութիւնն, ի դիմաց Վեհ. Թագուհւոյն Կառավարութեան ուզեմ յայտնել ձեզ խորին գոհունակութիւն այդ պատուիրակութեան կատարման եղանակին նկատմամբ։ Թէեւ պարագայք արգիլեցին փափաքեալ կարգադրութեան կնքումը, բայց բանակցութիւնք զորս անխոնջ ճարտարապէս կատարեցիք կարեւոր արդիւնք ունեցան, պաշտօնապէս սահմանելով Եգիպտոսի անգլիական գրաւման բնոյթն, և պայմաններն որք հարկաւոր են վերջ տալու համար գրաւման, և թէպէտ Օսմ. Կառավարութիւնը չկրցաւ ազատիլ անհիմն երկիւղներու ազդեցութենէն, բայց մեր ճիգունք համոզած պիտի լինին զԹուրքիա թէ Մեծին Բրիտանիոյ աշխարհակալութեան մէջ չկայ բան որ անհաշտ լինի Օսմ. Տէրութեան բարեկեցութեան և անկախութեան հետ։»

Լորտ Սալզպըրիի գովեստը առ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ՝ անգլօ-Թուրք Պայմանագրոյն խղճալի վախճանէն ետքը՝ կրնան համարուիլ՝ ըստ ռամկային բացատրութեան՝ «այրած սրտին չոր մխիթարանք»։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զօր. Պուլանժէ միշտ խօսիլ կուտայ իւր վրայ։ Եւրոպեան լրագիրք կը հրատարակեն զօրավարին նամակն առ Տիկին Կաթկով, որով խորին վիշտ [illegible] Մոսկ. Վեդոմոստի Խմբագրապետին մահուան համար, կը ցաւի որ իւր պաշտօնաւորութիւնք թոյլ չեն տար իրեն ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան հանդիսին, որում սրտով կը մասնակցի։

—Ֆրանսայի «Հայրենասիրաց Դաշնակցութեան» Ներկայացուցիչ Պ. Բօլ Տէրուլէտ և ֆրանսացի 20 խմբագիրք ներկայ գտնուեցան Կաթկովի յուղարկաւորութեան։

—Օսմ. Կառավարութիւնն իւր քանի մը դեսպաններէ ստացաւ գաղտնի ծանօթութիւններ ի մասին ռուսական հայեացքներու ի վերայ ասիական գաւառաց. ([illegible]) Բ. Դուռն հրաման ղրկեց Կարնոյ Դ. զօրաբանակի հրամանատարին՝ քննել սահմանաց պաշտպանութեան միջոցներն, և տեղեկագրել։ Պատերազմական Նախարարութիւնը, տեղեկագրին ստանալէ յետոյ, սպայներ պիտի ղրկէ Կարին, տեղւոյն վրայ քննելու։

—Ֆրանսայի ցորենի արտադրութիւնն այս տարի գոհացուցիչ է, ըստ որում 110 միլիոն հեկտոլիտր կը հաշուի, մինչ անցեալ տարւոյն էր 105 միլիոն, և միջին ծանրութիւնն է 77 քիլօ, փոխանակ 73ի, որով 60 միլիոն մետրական կենդինար ալիւր պիտի տայ, մինչ 1886 ին էր 50 միլիոն կենդինար։

—Ֆրանսայի այն հազուագիւտ լրագիրք որք ազատ-փոխանակութեան դատին հաւատարիմ մնացած են՝ կը հարուածեն պաշտպան-դրութիւնն որ կը մտծուի հնդկաչինական ֆրանսապատկան երկիրն, ուր Ֆրանսայէ զատ ամեն երկրէ տարուած ապրանքներ ծանր մաքս պիտի վճարեն։

—Կաթոլիկ Սկովտացիք կը ջանան համոզել զՎատիկան որ Պապն Երանելեաց կարգն անցունէ զՄարի Ստուարտ դժբախտ Թագուհին Սկովտիոյ։

—Հանովըրի Կէօթինգընի քաղաքին Համալսարանն անցեալ օգոստոսին մէջ տօնեց իւր հաստատման 150րդ տարեդարձը մեծամեծ հանդէսներով, ի մէջ այլոց Վիլհէլմ կայսրն ու Աւկուսդա կայսրուհին փութացին շնորհաւորել Համալսարանին տնօրէն և ուսուցիչ մարմինները՝ բարեբաստիկ դէպքին առթիւ։

—Ռուսիոյ հնձոց վրայ առնուած տեղեկութիւնք աւելի քան գոհացուցիչ են։

—Ռուս լրագիրք գոհունակութեամբ կը խօսին Շաքիր փաշայի վրայ, որ, ինչպէս ծանուցինք, իւր երկու որդիները դրաւ Բեդերսպուրկի Նաւային դպրոցը։ Ն. Վսեմութիւն այնչափ կը սիրէ եղեր զՌուսիա, որ իւր զաւակունք վեց տարիէ հետէ արդէն ռուս ուսուցիչներու և ռուս դաստիարակներու խնամոց յանձնուած կը գտնուին եղեր։

—Բեդերսպուրկէ կը ծանուցուի թէ երեք օսմ. սպայք կը գտնուին այժմ Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ, Օսմ. Կառավարութեան կողմէ ղրկուած, ուսնելու ռուս լեզուն և ռուսական զինուորական կազմակերպութիւնը։ Սպայներէն մին օսմանեան [illegible] յառաջիկային պիտի լինին սպայ ռուս բանակի։

—Սերպիոյ Նաթալի Թագուհին և Միլան Թագաւորը վերջապէս չհաշտուեցան։ Թագուհին գահաժառանգ որդւոյն հետ քանի մը տարիներ պիտի բնակի ի Տրէզտէն և ի Շդուդկարտ, գերմանական կրթութիւն տալու նմա։

—«Վօլաբիւք» կոչուած նորահնար լեզուին իբրեւ տիեզերական լեզու ծաւալման նպաստելու համար, ի Միւնիխ օգոստ. 8ին բացուեցաւ «Միջազգային Լեզուի Ժողով» մը։

—Պելճիոյ և Գերմանիոյ սահմանագլխոց վրայ գտնուող մեծ անտառ մը բռնկած է և քանի օրերէ հետէ կ'այրի. հրդեհը սահմանափակելու ամեն ջանք ի դերեւ ելած են, հովերուն սաստկութեան պատճառաւ։

—Ստուգուած է թէ ի Լոնտոն Նորաձեւութեանց մեծ վաճառատանց (Հուայթլի) հրդեհն յառաջ եկած է պայթուցիկ նիւթերէ, զորս չարամիտ ոմանք միջոց գտեր են զետեղելու վաճառատան մէջ անկիւնը։ Հուայթլի նախանձորդներ ունի եղեր, նաեւ իւր նախկին բանուորներէ ոմանք ոխ կապեր են իրեն։

—[illegible] Ասիոյ ռուսական երկաթուղւով առաջին անգամ աֆղան վաճառականք [illegible] ղրկեցին շատ մը [illegible], որ Կասպից Ծովու և Կովկասու ճամբով Մարսիլիա պիտի ղրկուի։

—Ուիլթէր Կ. Պոլսէ կը հեռագրէ անգլ. լրագրաց «Պաշտօնական հերքում տրուեցաւ այն լրոյ թէ արիւնալի կռիւ մը տեղի ունեցեր է յԱմասիա ի մէջ Մահմետականաց եւ Քրիստոնէից, մանկամարդ հայ աղջիկ մը բռնի մահմետական ընելու ձեռնարկութեան պատճառաւ։ Անհիմն կը հռչակուի այն երկիւղ թէ գործին հետեւանքը պիտի լինի եղեր Քրիստոնէից ջարդ մը։ Պաշտօնական յայտարարութիւնը կ'իմացնէ թէ կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ յԱմասիա»։

—Ամերիկեան ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Մուրի անուն Ամերիկեան-Իռլանտացի մը, որ քանիցս փորձեր է օդն հանել անգլիական առեւտրական և պետական նաւեր, և Լոնտոնի Խորհրդարանին մէջ ուժանակ գնդակներէն մին է եղեր։ Մուրի բնաւ չէր ծածկեր իւր ջերմ անգլիատեաց զգացում, և կը յայտարարէ թէ Իռլանտայի վիճակը բարւոքելու միակ միջոցն է ուժանակով և այլ համանման միջոցներով սարսափեցնել Անգլիան։ Բայց ամերիկացի բժիշկներ կ'ըսեն թէ Մուրի «մոնոման» է, և հետեւապէս, առ այժմ յիմարանոց մը կը դրուի։

—Ռուսիա նորանոր յաւելումներ կ'ընէ իւր նաւատորմի վրայ։ Ծովապետութիւն մ'է թէ այս պահուս Եւրոպիոյ ո՛չ մէկ Տէրութիւն Ռուսիոյ չափ արագութեամբ կը շինէ նորանոր զրահաւորներ և այլ տեսակ մարտանաւեր։

—Ֆրանսայի Վճռաբեկ Ատեանը մերժեց Բրանձինիի վճռաբեկութեան խնդրագիրն։ Հետեւապէս, այդ հռչակաւոր ոճրագործի գլխատումն անդարձ կերպիւ վճռուած է։

—)(22)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԹԷՌԷՋ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԺԱԳ ԵՒ ԺՈՒԺ

Սամսոն ետ քաշեց զնա . . .

Ինքն եւս զինուած էր խոշոր քարով մը, զոր դժուարաւ հանած էր սառուցեալ հողէն, եւ որունը ձգտած՝ աւելի ոյժ առնլու համար, բոլոր մկունքը պիրկ, կ'սպասէր անասնոյն։

Շունն հասաւ, ի մի ոստումն ցատքեց պատանեաց առջեւ եւ Սամսոնի վրայ պիտի նետուէր, երբ քարը նորա գանկին վրայ իյնալով, ետ մղեց զնա եւ ցնորած տախտապարեց ձեան մէջ։

Սակայն անմիջապէս ոտք ելաւ, փրփրերախ, ոռնալով, արիւնն աչերէն, բերնէն եւ ականջներէն կաթկթելով։

Սամսոն չկորոյս իւր պաղարիւնը . . .

Փութանակի խլած էր գաւազանը զոր Ժան-Մառգ ջղաձգաբար կը սեղմէր իւր ձեռաց մէջ, եւ իւր ջղուտ փոքր թեւով դարձնելով այդ յանպատրաստից զէնքը, կը պաշտպանէր թէ՛ ինքզինքը, թէ՛ Ժան-Մառգն եւ թէ՛ Դաւիդանը։

Ամեն անգամ որ շունն առաջ կը նետուէր, գաւազանը կ'իջնէր գանկին։

Սամսոնի ետեւ, Ժան-Մառգ ձեան մէջ կը թաւալէր Դաւիդանի հետ որ կը ջանար զերծանիլ նորա ձեռքէն։

Յանկարծ, աւելի ուժգին հարուածէ մը, գաւազանը կոտրեցաւ։

Սամսոն զինաթափ եղած էր . . .

Պահ մը ընդարմացեալ, անասունը դարձեալ ոտք ելաւ եւ վազեց դէպի մանուկներն որոց վրայ տնկած էր իւր կարմիր աչերը։

—Փախի՛ր, փախի՛ր, ըսաւ փոքրիկ աճպարարը։

Շունն հազիւ երկու քայլ հեռի էր Սամսոնէ։

Եւ քաջասիրտ տղայն, ձեռները կարկառած, կ'սպասէր անասնոյն՝ կուրծ առ կուրծ կռիւ մը մղելու համար նորա դէմ։

Պատանեաց բանը բուսած էր եթէ անակնկալ օգնութիւն մը չհասնէր։

Բարեբաղդաբար օգնութիւնն հասաւ։

Անտառէն, մացառաց չոր ոստերուն մէջ, ուժեղ ձայն մը գոչեց.

—Մի՛ երկնչիք, շարժում մի՛ ընէք։

Հրացանի հարուած մը պայթեցաւ եւ շունը գետին փռուեցաւ՝ մահացու կերպիւ վիրաւորուած, գալարելով ձեան վրայ զոր իւր արեամբ կը ներկէր։

Միեւնոյն ատեն, անտառին եզրն երեւցաւ իբր յիսուն տարեկան որսորդ մը, շագանակագոյն թաւշէ զգեստ մը հագած եւ գլուխը մուշտակաւոր մորթակ մը դրած։ Որսորդն անցաւ փոսէն, պատանեաց մօտեցաւ, իւր երկհարուածեան հրացանին փողը մտուց շան բերնին մէջ որ կը խանչէր եւ կը փրփրէր, եւ, ընթակը քաշելով գլուխը [illegible]։

Յայնժամ, պատանեաց դառնալով.

—Խածնուեցա՞ք։

—Բարեբաղդաբար ոչ . . . Ճիշդ ժամանակին հասաք, ըսաւ Ժան-Մառգ, եւ մեծ վտանգէ մը ազատեցիք զմեզ։

Որսորդը քանի մը վայրկեան դիտեց զնոսա լռիկ։

Պատանիներն իրարու ձեռքէ բռնած էին, եւ նմա կը նայէին ժպտելով, քիչ մը դունատ սակայն եւ սրտապինդ։

Հիմակ որ վտանգն անցած էր, երկիւղով համակուած էին։

Անծանօթը զարմանօք կը դիտէր նոցա հանճարեղ եւ խիզախ դէմքը.

—Երկու քաջ տղաքներ էք դուք . . . Զմայլեցայ եւ մեծ մարդոց պէս պաշտպանեցիք ձեր անձը . . . Աւելի ձեր քաջութիւնն էր որ փրկեց զձեզ քան թէ հրացանիս հարուածը . .

Գլուխնին վեր առին, իրենց ժպիտն առաւել զուարթացաւ. հպարտութեան շող մը անցաւ իրենց աչերուն մէջէն. այս գովեստը շատ հաճոյ եղաւ իրենց։

Որսորդն, որ հետաքրքրութիւնը վառուած էր նոցա համարձակ եւ յանդուգն ընթացքէն, իրենց ակներեւ մաքրութենէն՝ հակառակ իրենց պատառոտած զգեստներուն, հարցաքննեց զնոսա, իրենց անունները հարցուց, ինչ կ'ընէին, ո՛ւր կ'երթային։

Ժան-Մառգ միամտօրէն եւ հանդարտիւ պատմեց իրենց պատմութիւնը, թէ ինչպէս երկուքն ալ փախած էին, ինչ թըշուառութեան մատնուած էին, ինչպէս կ'ապրէին եւ թէ ո՛րչափ կը ցանկային կրթուիլ եւ արհեստ մը ունենալ։

—Լա՛ւ, ես շատ հաւնեցայ ձեզ, ըսաւ որսորդն, եւ կը փափաքիմ քովս առնուլ զձեզ . . . Թէեւ ո՛չ աշակերտի եւ ոչ գործաւորի պէտք ունիմ . . . Իմ անունս է Սէլեստէն Պամբէս եւ որսորդութեան համար այս կողմերը եկած եմ . . . Այս երեկոյ տուն պիտի վերադառնամ . . . Կտաւի փոքր գործարան մ'ունիմ ի Սէն-Վիզարա, Պէօմոնի վրայ . . . Իմ տունս եկէք . . . Ես, աւա՜ղ, զաւակ չունիմ, կինս մեռած է, միայնակ կ'ապրիմ, եւ կ'ուզեմ քովս պահել զձեզ։ Կ'ընդունի՞ք։

—Ո՛հ, պարոն, ո՛րքան բարի էք . . .

Երկու տղաքները կուլային։

Աւելի խօսք մ' չկրցան ընել։

—Ո՛հ, մնաց Սէլեստէն Պամբէս, կարծեմ շատ լաւ գործ մ'ըրի։ Ձեռնունայն չպիտի վերադառնամ ի տուն։

Լայն դէմք մ'ունէր, քիչ մը խոժոռ, և իւր անուշ ակնարկը սիրելաբար կը յառէր պատանեաց վրայ։

—Գացէք սպասեցէք ինձ յՕդէնվիլ, «Ոսկի զանգակը» . . . կերէք, խմեցէք, հանգչեցէք։ Այս իրիկուն մէկտեղ ճամբայ պիտի ելնենք . . . Վաղը Սէն-Վիզարա կը լինինք։

Այս կերպիւ ահա բաղդն—այր վրայ կը խօսէինք—երկու կորուսեալ տղաքները վերադարձուց Մառգի ագարակէն եւ Սամսոնի գիւղէն քանի մը քայլ հեռի. քանի մը քայլ հեռի Ժաննէ, այր սիրտն դեռ [illegible] սուգը կը կրէր անմխիթար, քանի մը քայլ հեռի Կիւյ տը Դաէգուռէ, յափշտակչէն, որ սիրտը կը կրծուէր խղճի խայթով։

Ընդհուպ պիտի տեսնենք թէ այս կացութիւն ինչ սրտայոյզ միջադէպերու ծնունդ պիտի տար։

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԲԱՂԴԻՆ ՊՈՂՈՏԱՅՆ

Ա.

Պիտի թողունք անցնիլ տասնեւհինգ տարուան նոր ժամանակամիջոց մը, եւ վերստին պիտի գտնենք մեր անձինքն, ոմանք ծերացած, այլ միշտ նոյն վիշտերով եւ նոյն յիշատակներով պաշարուած. այլք յարբունս հասեալ, երիտասարդութեան յորդ կրքերով ողջոյն։

Սամսոն եւ Ժան-Մառգ մնացած էին Սէլեստէն Պամբէսի քով, որ իբր աշակերտ ընդունելէ յետոյ, նոցա պաշտպանն եղած էր իւր զաւակները նկատելով զնոսա։

Երկու պատանիներն, որոց կրթութիւնը շատ անխնամ թողուած էր, շատ աշխատեցան եւ Պամբէսի հովանեաց տակ՝ բազմազան ծանօթութիւններ ստացան։

Սէն-Վիզարա հասնելէ ժամանակ մը յետոյ, գործարանին մէջ հաստատուելէ զկնի, Ժան-Մառգ եւ Սամսոն կը պտտէին շրջակայքը, Պէօմոնի եզերաց եղեւնեստաններուն մէջ։

Թեւ թեւի մտած կը քալէին յամընթացիկ, բոլորովին բարեբաստ զի բարեկամ մը, պաշտպան մը գտած էին յանձին Պամբէսի, երբ տեսան որ քանի մը անձինք կուգան դէպ իրենց կողմը։

Նոցա բռնած ճամբան անձուկ էր եւ եղեւնիները սեպացեալ։

Առջեւէն երկու մանուկ, մանչ մ'եւ աղջիկ մը, իւրաքանչիւրը վեց եօթն տարեկան, կը վազէին, կը խաղային եւ կը կըռուէին։

Անոնց ետին, այր մը եւ մանկամարդ կին մը կը դիտէին նոցա կագը։

Տղաքները միմեանց դէմ ելան։

Փոքրիկ սատարականն, անշուշտ խորհելով որ Ժան-Մառգ եւ Սամսոն բաւական շուտ չէին քաշուեր մէկ կողմ, խորխոտ եւ դաժան ակնարկ մը նետեց նոցա վրայ։

—Տե՛ղ բացէք, ըսաւ ճօճելով եղէգն մը զոր իբր գաւազան կը գործածէր։

Ժան-Մառգ եւ իւր բարեկամը, զարմանալով եւ քիչ մ'ալ երկնչելով, ժամանակ չունեցան աւելի անդին քաշուելու, որովհետեւ պզտի՛կը իւր գաւազանաւ հարուած մ'իջեցուց Ժան-Մառգի դէմքին որ աւելի մօտ էր։

[illegible] ապտակ մը [illegible] ետ քաշուեցաւ՝ երկու ձեռներով ծածկելով դէմքը։

Միեւնոյն ատեն մանկամարդ կինը կը վազէր, ըսելով.

—Գիյ՛ոմ, Գիյ՛ոմ, ի՛նչ կ'ընես։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Նախընթաց օր Պարսից հիւպատոսարանն երթալով այցելութիւն տուաւ նորընտիր ընդհանուր հիւպատոս Յովհաննէս խանի։

Արաբկիրի առաջնորդ Տէր Եղիկ եպիսկոպոս կրկին անգամ իւր պաշտօնէն հրաժարած լինելով, Ազգ. Վարչութեան որոշմամբ՝ հրաժարման պատճառներուն վրայ տեղեկութիւն պահանջուեցաւ թէ՛ Ն. Գերապատուութենէն և թէ՛ Արաբկիրի գաւառական Վարչութենէն։

Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Խասեանի որդին, Պ. Վահան Խասեան, մայրաքաղաք հասած է, յաջող քննութիւն մ՚անցունելով Ժընեւի համալսարանին Դիմնասիոնէն ուսումնաւարտի վկայականն ստացած։ Պ. Վահան Խասեան արձակուրդէն յետոյ Բարիզ պիտի ուղեւորի, բժշկութիւն ուսանելու նպատակաւ։

Բարիզի Արեւելեան լեզուաց վարժարանին Թուրքերէնի ուսուցիչ Յովհաննէս էֆէնտի Սագըզեան, որ Փրանսական Ակադեմիոյ սպայի աստիճան ունի, մայրաքաղաք եկած է։

Մեր ընթերցողաց մասնաւոր ուշադրութեանը կը յանձնենք ՀԱՑՔ Ի ԿՈՐՆԹՈՍ յօդուածին վրայ որ հրատարակուած է մեր այս աւուր երրորդ երեսին մէջ։

ՕՐԱՑՈՅՑ
1888
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
Գին 40 փարա

Մասնաւոր վաճառատեղին է գրավաճառ Յովսէփ աղա Դավաֆեանի գրատունը, Կ. Պոլիս, Զաբթիէլար-Եօքուշու, Թիւ 20։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կնիքը չկրող օրինակներն անվաւեր են։

1071 1—10

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ

Յառաջիկայ կիրակէ մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց մէջ գոհաբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին՝ այն առատագութ շնորհաց համար որով բարեհաճեցաւ մխիթարել Իւսկիւտարի տարաբաղդ հրկիզեալները։

—Բեռայի չրհանկէր զօրաց վաշտին հրամանատար Չէլէպի փաշա ծրագիր մը կը պատրաստէ Վեհ. Սուլթանին մատուցանելու համար, որով պիտի առաջարկէ համանման վաշտ մը կազմել Վոսփորի գիւղերուն և Իւսկիւտարի ու Գատըգիւղի համար։ Կիրակէ գիշերուան աղետալի հրդեհը շարժառիթ եղած է այս խորհրդոյն, որուն իրականացման մեծ պէտք կայ։

—Խմբագրութեանս ուղղեալ նամակ մը կը յայտնէ թէ հրկիզեալ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդոյ անդամ Սէթեան Միհրան էֆէնտի մեծ անձնուիրութեամբ աշխատեր է հրդեհի երեկոյին և մասնաւորապէս ջանացեր է ազատել Պաղլար-Պաշըի կողմը, քանիցս անձամբ դիմելով Պահրի փաշային և Շէֆքաթլի փողոցէն քանի մը տուներ փլցնել տալով։

* * *

Հետեւեալ նամակն ուղղուած է մեզ հրատարակելու խնդրանօք.

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ, 5 օգոստ.

Նուիրական պարտականութիւն մ՚է գովաբանել հրապարակաւ ազնուական բարձրաստիճան պաշտօնեայ մը՝ այնոր, իւր մարդասիրական ջանից եւ զգացմանց համար՝ զոր ցոյց տուաւ կիրակի օրը, խեղճ Իւսկիւտարը դեռ անգամ մ՚եւս աւերակ առնող այն սոսկալի հրդեհին ժամանակ։ Այդ բարձրաստիճան ազնուորն էր Վսեմ. Ֆուատ փաշայի հայրը՝ Վսեմ. Հասան փաշա, որ իւր որդւոյն հիւանդութեան պատճառաւ Իւսկիւտար գտնուելով, հրդեհի լուրն առած վայրկեանին անմիջապէս փութացած էր, նախ քան զամենեսին, դիմել հրդեհի վայրը։ Զարմանալի էր տեսանել հին այդ պատկառելի ծերունւոյն ջանքն եւ յօգնութիւնն, աւերիչ հրդեհին ընթացքը խափանելու համար։ Հետիոտն եւ քրտնաթոր, դէմ յանդիման կիզիչ բոցերուն՝ դէսուդէն կը վազվազէր իբրեւ երեսնամեայ երիտասարդ ոք. մարդիկ կը հաւաքէր այս կամ այն տունը պարպել տալու համար, հոս՝ կախ կարասիներ վերցունել կուտար, հոն՝ լացողները կը խրխէր, ջուր կաղաղակէր, օգնութիւն կը հայցէր եւ չիկար մարդ որ չի քաջալերուէր նորա ձայնէն, չիկար մարդ որ պարապ միտր՝ տեսնելով նորա կենձառ ճակատին քրտինքը փախանել։ Ցորեկուայ ժամը 1ննէն մինչ գիշերուան ժամը երկուքն հրդեհի վայրը կը միար Հասան փաշա, մոռնալով իւր սիրելի որդւոյն հիւանդ վիճակը, մոռնալով մանաւանդ իւր ալեւոր ծերութիւնը, ծերութիւն մը այս՝ հասած արդէն իւր երեկային, անզուգական օրինակ մարդասէր սրտի եւ ազնուական հոգւոյ։

Սոյն այս տողերը կը գծեմք մեք ի դիմաց սգաւոր Իւսկիւտարու բովանդակ հասարակութեան՝ որուն մի պաշտօնական մարմինը խմբովին ականատես եղաւ այդ՝ Նորին Վսեմութեան Հասան փաշայի սոյն բարեսիրտ եւ փոյթեռանդն գործառնութեանց։

Տ. Թ.

Այս երկուշաբթի աւուր (Թիւ 1073) ԱՐԵՒԵԼՔը թէեւ սովորականէն շատ աւելի տպուած բայց սպառած լինելով, ով որ այդ թերթէն Խմբագրատունս բերէ, ի փոխարէն պիտի ստանայ մէկ օրինակ Արեւելք և մէկ օրինակ Մասիս։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԱՄՈՍ

Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա՝ որ այժմ Սամոս կը գտնուի՝ հեռագիր մը ուղղելով Բ. Դրան, ծանուցած է թէ տեղւոյն առկախ խնդիրները կարգադրած է և հետեւաբար Կրետէ վերադառնալու համար հրաման կ՚սպասէ։

Ըստ տեղեկութեանց Թարիքի, Մահմուտ փաշա քններ է Սամոսի Ընդհ. ժողովոյ անդամոց փոքրամասնութեան բողոքներն և Նախնական դատարանի մը փոխադրութեան մասին տրուած որոշումը գործադրելով, անհամաձայնութեան տեղի տուող խնդիրները կարգադրեր է։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մեծ Տէրութեանց մէջ կարծեաց փոխանակութիւնք կը լինին այս պահուս պատասխանելու համար պուլկարական խնդրոյն առթիւ Բ. Դրան վերջին ծանուցագրոյն։

Մինչեւ երէկ տակաւին ոչ մէկ Տէրութիւն պատասխան ղրկած էր։

—Աստիկ քանի մը շահեկան մանրամասնութիւններ Գոպուրկի իշխանին Էպէնդալէ մեկնման վրայ։

Օգոստոս 9ին (Ն. Տ) իշխանը Կանսէրնտորֆ հասաւ Վիէննայէն, ընկերակցութեամբ իւր քարտուղարին Պ. Ֆլէչմանի և սպասաւորի մը։ Քառորդ ժամ մը հանգչելէ յետոյ, որոյ միջոցին քարտուղարը քանի մը հեռագիրներ ղրկեց, իշխանը կառքով Էպէնդալի դղեակը գնաց։ Ցոյժ մտահոգ կերպարան մ՚ունէր և երեկոյին նշմարեցին որ դարաստանին մէջ կը ճեմէր ընկերութեամբ իւր մօր՝ Օրլէանի Քլէմանթին իշխանուհւոյն որուն հետ ոգեւորեալ խօսակցութիւն մ՚ունէր ֆրանսերէն լեզուաւ. յանկարծ իշխանը ծռելով մարգագետնին վրայ բուսած քանի մը դաշտային ծաղիկներ ժողվեց և փոքրիկ փունջ մը կապելով մօրը յանձնեց. Իշխանուհին՝ խորապէս յուզեալ՝ շրթանցը վրայ սեղմեց ծաղկեփունջն և յետոյ կուրծքը դրաւ զայն։ Ցանժամ իշխանը մօրը ձեռքերը բռնելով քանիցս խանդաղատանօք համբուրեց զայն։ Երեկոյեան ժամ 8 էն (եւր.) քիչ առաջ իշխանն ու մայրը դղեակ մտան։ Յաջորդ առաւօտուն կանուխ իշխանն հրաժեշտ տուաւ իւր մօրը, դղեակին դրանդին վրայ, և կառք մը նստաւ որ տարաւ զինքը ի Կանսէրնտորֆ ուր յատուկ կառախումբ մը կ՚սպասէր նմա. Մարշէգի կայարանին մէջ, իշխանին վակոնը կցուեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբին. Իշխանին հետեւորդներն էին երկու թիկնապահք, պաշտօնակալ մը, քարտուղար մը, քահանայ մը և տասն սպասաւորք։

Կ՚ըսուի թէ Քլէմանթին իշխանուհին իւր որդւոյն քով պիտի երթայ, երբ սա վերջնապէս հաստատուի ի Սոֆիա, և կարեւոր մասնակցութիւն մը պիտի ունենայ իշխանին գործոց մէջ։

ԻՍՄԱՅԻԼ ՀԱԳԳԸ ՓԱՇԱ

Զինուորական ընդհ. յանձնաժողովոյ Նախագահ Իսմայիլ Հագգը փաշա իւր ի Մուսուլ ունեցած պաշտօնն յաջողապէս աւարտած լինելով, Բ. Դուռն հեռագիր մ՚ուղղեց Ն. Վսեմութեան և հրամայեց որ անմիջապէս մայրաքաղաքս վերադառնայ։

ԱՍԻԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Մոնիթէօր Օրիանթալ հետեւեալ տողերը կը գրէ ասիական երկաթուղեաց շինութեան նկատմամբ.

Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատան մէջ դժուար կը լինի համաձայնիլ այն պայմանագրոյն և յանձնառութեանց տետրին պայմանաց վրայ որք ասիական երկաթուղեաց շինութեան ապագայ ընկերութեան հիմունքը պիտի կազմեն յառաջիկային մէջ. Առոր պատճառն այն է որ, բանակցութեանց միջոցին, պատուիրակք՝ աւելի դիւրաւ համաձայնութիւն մը գոյացնելու նպատակաւ կ՚ընդունէին բոլոր այն պայմանները զորս կառավարութիւնը կ՚առաջարկէր իրենց, սակայն այժմ որ կայս. Իրատէին համաձայն՝ պայմանագիր մը կնքելու հարկին մէջ կը գտնուին, արտօնատարք իրաւամբ բծախնդրութիւն ցոյց կուտան, մանաւանդ որ վերջնական յանձնառութիւններ ստորագրելու հրաւիրեալ են։ Չենք գիտեր թէ Նաֆիէի խորհուրդն որ կը բանակցի արտօնատարաց հետ, արտօնութիւն ունի՞ բարեփոխել տրամադրութիւններ որք Նախարարաց Խորհրդոյ և Վեհ. Սուլթանին վաւերացման ենթարկուած լինելու են. առ այժմ կը սիրենք հաւատալ թէ այդ անհամաձայնութիւնք այնպիսի կէտի մը չպիտի համնին որ Վեհ. Սուլթանն ետ առնու իւր որոշումը, վասն զի պատրաստեալ պայմանագիրն ու յանձնառութեանց տետրը Ն. Վեհափառութեան վաւերացման պիտի ենթարկուին անշուշտ։

«Գալով այն զրոյցին, իբր թէ արտօնատարք հեռամուտ են Ղալաթիոյ հրապարակէն ճարել այն գումարը որուն պէտք ունին երաշխաւորութեան համար, սուտ զրպարտութիւն է այս. գիտենք թէ ընկերութիւնն որ կը շահագործէ Հայտար Փաշայի գիծը և ասիական գծին արտօնութիւնն ևս բռնացաւ, 70,000 ոսկի կը պարտի Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան, բայց ասի պարզապէս հաշուակցութեան խնդիր մ՚է. արդէն երեք ամիս կայ միայն այն աւուր յորում այս մենաշնորհ կատարեալ գործողութիւն մը պիտի լինի, և մինչեւ այն ժամանակ կը պարզուի ամեն ինչ։

«Պ. Պ. Ալդ և Էրլանկէր մայրաքաղաքս կը համնին, կ՚ըսուի, շաբթուս մէջ. անտարակոյս անոնց ներկայութիւնը վերջնական համաձայնութիւնը պիտի դիւրացնէ։»

—Ըստ Հաքիքաթի, Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը պատրաստած լինելով վերոյիշեալ պայմանագիրը, Բ. Դրան մատուցեր է զայն ի քննութիւն։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ

Այսօր Ֆրանձ Եօզէֆ կայսեր գահակալութեան տարեդարձը լինելով, առաւօտուն գոհաբանական աղօթք մատուցուեցան Սանդա-Մարիա եկեղեցւոյն մէջ, ուր ներկայ կը գտնուէին Պարոն Քալիչէ, դեսպանատան և հիւպատոսարանի պաշտօնեայք եւ գաղթականութեան երեւելիք. Միջօրէին, դեսպանը կ՚ընդունի կայսերական պալատան և Բ. Դրան կողմէ ղրկուած պաշտօնէից, ինչպէս նաեւ աւստրիացի հպատակաց շնորհաւորութիւնքը. Գիշերը Պէօյիւքտէրէի ամարանոցին մէջ երեկոյթ մը պիտի տրուի որում հրաւիրեալ է դեսպանական մարմինն. Այս առթիւ Լոյտի շոգենաւուց մէն Պէօյիւքտէրէի առջեւ պիտի երթայ գիշերահանդէսին մասնակցելու համար։

ՋԱԹԱԼՃԱ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ մայրաքաղաքիս շրջակայ չորս գաւառակներն առանձին կառավարչութիւն մը պիտի կազմեն, որոյ կեդրոնը պիտի լինի Ջաթալճա։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Գավալայի աւստրիական փոխ-հիւպատոս Պ. Սբոնդիի։

—Կը յիշուի թէ անցեալներն յանձնաժողով մը կազմուած էր որ պաշտօն ունէր ոստիկանաց և ժանտարմաներու նկատմամբ ինչ ինչ բարեփոխումներ ի գործ դնել. Արդ, սոյն յանձնաժողովն որ ժամանակէ մ՚ի վեր դադրեցուցած էր իւր նիստեր, վերստին գումարուելով նորանոր բարեփոխումներ որոշեց։

—Երէկ Տրապիզոնէն մայրաքաղաքս ժամանեց Բաբերդի նախորդ կուսակալ Զիհա փաշա։

—Միրլիվա Շաքիր փաշա երէկ Մարսիլիա ուղեւորեցաւ, ուստից Բարիզ պիտի երթայ ֆրանսական զօրաց մեծ մարզանքին ներկայ գտնուելու։

—Ռուսական դեսպան Պ. տը Նէլիտոֆ նախընթաց օր մեկներ է Բեդըրըպուրկէն ի Պերլին ուր կ՚ըսուի թէ մասնաւոր պաշտօն մ՚ունի կատարելիք իւր կառավարութեան կողմէ. Դեսպանն անտի Գերմանիոյ ջերմուկները պիտի երթայ իւր արձակուրդի մնացեալ մասն անցունելու. Իսկ Տիկին տը Նէլիտոֆ այս պահուս Վիէննա կը գտնուի իւր որդւոյն հետ որ աչքի ցաւ ունենալով պիտի դարմանուի Աւստրիոյ բժշկաց ձեռամբ։

—Ֆրանսական դեսպանն իւր ուղեւորութիւնն ամսոյս վերջին թողած է. իսկ Տիկին Մօնդէպէլլօ ամուսնէն առաջ պիտի մեկնի, իւր որդւոյն հետ պտոյտ մ՚ընելէ յետոյ ի Պրուսա։

—Օտար լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Մանաստըրի, Եանեայի և Սելանիկի գաւառաց մէջ աւազակութիւնք օր աւուր կ՚աւելնան և հանրային անդորրութեան կը վնասեն. Թէեւ այս տեղեկութիւնք չափազանցեալ են և ոմանք անհիմն, սակայն կայս. կառավարութեան շահը կը պահանջէ որ գաւառական լրագիրք հերքեն այդ հրատարակութեանց այն մասերն որք հակառակ են ճշմարտութեան. Այսու հանդերձ, ի պարտականութենէ՝ Բ. Դրան և գաւառաց կուսակալներու ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք, որպէս զի աւազակութեանց առաջքն առնլու համար խիստ միջոցներ ձեռք առնուին և օսմանեան երկիրներու մէջ բնակութիւն հաստատող կարգ մը թափառաշրջիկներն եւս պատժուին յօրինակ այլոց։ (Թարիք)

—Դամասկոսի և Պէրութի մէջ ևս յանձնաժողովներ կազմուած են դրամ հաւաքելու համար ի նպաստ ասիական գաւառաց ոմանց սովելոց։

—Կը յիշուի թէ ապստամբապետ Հաճի Լոյա՝ որ հանրածանօթ է Պոսնիոյ ապստամբութեան ժամանակ իւր ի գործ դրած չահատակութեամբք՝ որոց պատճառաւ աւստրիական ամրոցի մը մէջ բանտարկուած էր, անցեալ տարի արձակուելով արտօնութիւն բռնացած էր ուխտագնացութիւն մը կատարել ի Մէքքէ. Ճիտտէէն առնուած նամակ մը կ՚իմացունէ թէ նախկին ապստամբապետը Մէքքէէ վերադարձին հիւանդանալով ի Ճիտտէ՝ չէ կրցեր շարունակել իւր ուղեւորութիւնն ի Կ. Պոլիս և վերստին Մէքքէ փոխադրուեր է ուր մեռեր է քանի մ՚օր յետոյ, յուլիս 13ին։

—Երէկի Լ. Հէրալտի ուղղեալ նամակ մը կը պատմէր թէ յուլիս 31ին (Ն. Տ.) Մալթայէն մեկնող շոգենաւ մը Դարդանէլէն անցեր է առանց օրինական քարանթինան սպասելու. Նամակագիրն առ այս դիտողութիւններ ևս բրած էր։

Այս աւուր Հաքիքաթ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ, զորս պաշտօնապէս առած է.

Այդ շոգենաւը Դարդանէլէն անցած է այն պահուն երբ տեղւոյն առողջապահական պաշտօնեայք՝ ստանալով Առողջապահական Վարչութեան հեռագիրն որ կը հրամայէր քարանթինայի ենթարկել Մալթայէ եկողները, պէտք եղած տեղերը զեկուցումներ ընելու զբաղած էին. Տեղւոյն առողջապահական պաշտօնեայք իմանալով զայս, անմիջապէս հեռագրած են կեդրոնական վարչութեան. Շոգենաւն աստ համնելուն առողջապահական վարչութեան միջոցաւ անմիջապէս Գավագ կը ղրկուի, ուր կը մնայ ցարդ. Երկու ծովային նպարավաճառներ որք անմիջապէս այդ շոգենաւը մտած էին կ՚արգիլուին դուրս ելնելէ մինչեւ որ քարանթինան աւարտի։

Դարդանէլի առողջապահական պաշտօնէից սոյն ընթացքը, կ՚ըսէ Հաքիքաթ, քննադատելի է, սակայն հանրային առողջութեան վնասելու հանգամանք չունի։

—Պ. Քոստէրք, քարտուղար Երուսաղէմի Լատինաց Պատրիարքարանին, հետեւեալն հաղորդած է Լիոնի Միսիոն Քաթոլիք լրագրոյն.

Վերջին նամակաւս կը խօսէի ձեզ այն դժուարութեանց վրայ որոց կը հանդիպէինք մեր քարոզչական նոր պաշտօնին մէջ յայնկոյս Յորդանանու. Բայց այժմ աւելի վտանգաւոր պատահար մը կ՚սպառնայ Մատապայի միսիոնարաց որք տասն տարիէ ի վեր հաստատուած են անդ. Վերջերս, Մատապայի քրիստոնեայք, լատին և յոյն, հնձելու զբաղած էին դաշտերուն մէջ, երբ նշմարեցին որ Պէնի-Սաքար կոչուած հրոսախումբը կուգար. այդ Պէտէվիք իրենց առջեւէն ձգած 4000 ուղտեր՝ սրարշաւ կը մղէին զայնս դէպ ի քրիստոնէից հողերը. Մշակները կողոպտել, հասուն հասկերն ոտնակոխ ընել և ցորենն յափշտակել՝ վայրկեանի մը գործ եղաւ. Ի զուր կը ջանային դիմադրել անոնց. Պէտէվիք բազմաթիւ էին և այս ընդդիմութեան պատճառաւ աւելի ևս կը գրգռուէր անոնց կատաղութիւնն. Յաջորդ օրը նոյն տեղը վերադարձան աւելի բազմութեամբ. Այս անգամ հրացանի հարուածներով ընդունուեցան. Մատապայի քրիստոնեայք անշուշտ պիտի ջարդուէին եթէ միսիոնարն անմիջապէս ձի հեծնելով չերթար օգնութիւն խնդրել մտերէն՝ ուր Նախախնամութեան շնորհիւ հարիւրի չափ զինուորներ կը գտնուէին, որք Սալդէն ղրկուած էին տուրք հաւաքման համար. Աւելորդ է ըսել թէ ոչ ոք ուզեց տեղէն շարժիլ վարձատրութեան մը խոստումն ստանալէ առաջ. Բայց միսիոնարը դրամն ստակ չունէր. աղաչեց, խոստացաւ և վերջապէս անոր խօսքին վստահելով զինուորք ճամբայ ելան. Թշնամւոյն հետ բանակցելով, եթէ ո՛չ հաշտութիւն գոնէ զինադադար մը կնքուեցաւ, որուն պաշտօնական հանգամանք մը տալու ճարպիկութիւնն ունեցաւ միսիոնարը, տեղեկագիր մը պատրաստելով յորում կը յայտնէ թէ իւր ժողովուրդը 4000 մէճիտի, այսինքն շուրջ 17,000 ֆրանքի վնաս մը կրած է. այս տեղեկագիրն ստորագրեցին երկու բռպայք, զինուորք և Պէտէվիններուն երկու պետերը. Իսկ հաշտութեան կրնթուքը 1260 ֆրանքի կարօտեցաւ. Մատապայի քարոզիչը մարդ ղրկելով այս գումարն ստացաւ Պատրիարքարանէն, իր խոստացած վարձատրութեան մանրամասն ցուցակն հաղորդելով։»

—Թարիք յայտնելով թէ Պալատու Նաւամատոյցին մօտ խաղարան մը կայ, որ ժամանակէ մ՚ի վեր բազմաթիւ անձանց թշուառութեան պատճառ կը լինի, ցաւելով կը յարէ թէ այդ խաղարան տակաւին Ֆէնէրի ոստիկանութեան ուշադրութիւնը չէ գրաւած։

—Հունգարիոյ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնն Հունգարիոյ պետական երկաթուղեաց առեւտրական ներկայացուցիչ կարգեր է յարեւելս զՊ. Եօժէն Բարաքօր. Այս անօրինութեան պէտք տեսներ է եւրոպական երկաթուղեաց մասնաւոր միացման առթիւ, եւ դիւրացնելու համար Թուրքիոյ եւ Հունգարիոյ առեւտրական յարաբերութիւնները։

—Պատմեցինք թէ Ֆանիի շրջակայից մէջ խմաւի մը տունը կը քարկոծուէր եւ ոստիկանութիւնը գտնելով չարագործն, որ խմաւին տղան էր, ձերբակալած էր։

Անցեալ երեքշաբթի գիշեր Սամաթժալբուքի մէջ տուն մը այրեցաւ, որ այդ խմաւին տանը քով էր. Ոստիկանութիւնը տեղեկանալով որ խնդրոյ մ՚առթիւ այդ տանտիրոջ եւ խմաւին մէջեւ թշնամութիւն կար, կասկածեցաւ թէ մի՛ գուցէ այդ հրդեհն թշնամութեան մ՚արդիւնք եղած լինի եւ որոշեց հարցաքննել խմաւն որ այժմ իւր տան մէջ փակուած է եւ խենդութիւն կը ձեւացնէ. Այդ խմաւը ասոնցմէ տարի առաջ եւս ուրիշ խնդրոյ մ՚առթիւ հարցաքննուելով, խելագարութիւն կեղծած և ազատած է եղեր. Ոստիկանութիւնը կը շարունակէ իւր քննութիւնը։

—Էնկիւրիւն Նիկոմիդիոյ շրջակայքը գաղթող հայերու չափ բնտանիքներ իրենց հայրենիքը ղրկուեցան։

—Մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Գոնեայի տեղական կառավարութիւնն որոշեր է հացի օխան 60 փարայի վաճառել։

—Նախընթաց օր Պալատու մէջ հրեայ մը իւր տղուն կը բարկանայ եւ ձեռքի գաւազանը կը վերցնէ նորա գլխուն զարնելու համար. սակայն գաւազանն առաստաղէն կախուած կանթեղին բաղխելով, կանթեղը կը կոտրի եւ մէջի իւղը հրէին կնոջ վրայ թափելով դժուարաւ կարելի կը լինի կրակը մարել, սակայն կինն իւր ստացած վէրքերէն մէկ քանի ժամ յետոյ կը մեռնի։

ԱԶԴ

Ժ. Տ. Ծանէթթոյի դրամատունն ի Ղալաթիա պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ ի մօտոյ տեղի պիտի ունենան հետեւեալ Լօդըրիներուն վիճակահանութիւններն, երաշխաւորեալ իրենց կառավարութիւններէն։

Օգոստոս 24ին և 25ին տեղի պիտի ունենայ Համպուրկի շահաւէտ վիճակահանութեան 4րդ վիճակահանութիւնը։

Մէկ ութերորդ տոմսին գինն է 50 ղրշ. մէկ չորրորդին՝ 100 ղրշ. ոսկեդրամ։

89,000 թիւ կը միան սափորին մէջ. 40,700ն անպատճառ պիտի շահին։

Հինգերորդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ սեպտեմբեր 14ին և 15ին, վեցերորդն հոկտեմբեր 6ին և 7ին, և եօթներորդը կ՚սկսի հոկտեմբեր 26ին և կ՚աւարտի նոյեմբեր 18ին։

Օգոստոս 29, 30 և 31ին տեղի պիտի ունենայ Պրունսվիքի դքսութեան կարեւոր Լօդըրիին 3րդ վիճակահանութիւնը։

92,000 թիւեր պիտի շահին 43,000 բաժին.
Մէկ ութերորդ տոմսին գինն է 52 ½ ղրշ., մէկ չորրորդին 105 ղրշ.

Չորրորդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ սեպտեմբեր 22 և 23 ին. հինգերորդն հոկտեմբեր 17 և 18 ին, և վեցերորդն նոյեմբեր 6 էն ի դեկտեմբեր 1։

Սեպտեմբեր 5 և 6 ին տեղի պիտի ունենայ Սաքսոնիոյ արքայական Լօդըրիին 3րդ վիճակահանութիւնը։

93,000 թուոց 43,000ն անպատճառ պիտի շահին։

Մէկ տասներորդ տոմսին գինն է 75 ղրշ. ոսկեդրամ։

Չորրորդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ հոկտեմբեր 3 և 4 ին, և հինգերորդն նոյեմբեր 3 էն ի 24։

Այս երեք վիճակահանութիւնք հետեւաբար ունին 8 վիճակահանութիւն և ի միասին կ՚ընծայեն 126,700 բաժին որոց գլխաւորներն են 500,000. 300,000. 200,000. 150,000. 100,000. 80,000. 75,000. 70,000. 60,000. 50,000. 40,000. 30,000. 20,000. 15,000. 10,000 ևն. մարք։

Վերոյիշեալ տոմսերն անժխտելի ապահովութիւն մ՚ունին և շահելու մեծ հաւանականութիւն. Արդարեւ նա որ վերոյիշեալ Լօդըրիներուն տոմսերէն հաւաքածոյ մը գնէ, ո՛չ թէ միայն դրամը չվտանգեր, այլ ի բարեբաստ դիպուածի կրնայ հարստանալ։

Այս տոմսերէն ունենալ փափաքող անձինք կը հրաւիրուին ժամանակին դիմել Դրամատանս գրասենեակը. Գաւառներէն եկած յանձնարարութեանց հետ պէտք է փոխարժէքը ղրկել պանքոտով, մանտա-բօստով, չէքով ևն։

Դրամատունս Պանքայի ամեն գործողութիւն կ՚ընէ, Օսմանեան և օտար արժէթղթոց գնում և վաճառում, կտրօնի զեղչ, շահող թիւերու գումարին վճարում, փոխանակագիր Եւրոպիոյ գլխաւոր հրապարակաց՝ Լոնտոնի, Բարիզի, Վիէննայի, Պերլինի, Լայբցիկի, Ֆրանքֆորդի, Օտեսայի վրայ, վճարում Օսմանեան Գոնսոլիտէ պարտուց կտրօններուն և այլն։

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՈՅ
Ղալաթիա, Գամիսօն խան Թ. 13
1067 1—5

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ԳՈԲՈՒՐԿԻ ԻՇԽԱՆՆ Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Դիրնովա, 16 օգոստոս
(Յապաղեալ հեռագիր)

Ֆէրտինանտ իշխանը Դիրնովայի գունդին հրամանատարի տիտղոսն ստանձնեց, նոյնպէս գնդապետութեան աստիճանի բարձրացուց նախորդ խնամակալ Մութքուրով դեր-գնդապետն։

Իշխանին կողմէ առ Սոպրանիէն ուղղեալ յայտարարութիւն մը սա բառերով կ՚սկսի. «Մենք, Ֆէրտինանտ Ա. Շնորհիւ Աստուծոյ և ազգին կամօք, Իշխան Պուլկարիոյ....» Այս յայտարարութեամբ իշխանն յոյս կը յայտնէ թէ պուլկար ժողովուրդն և բանակը պիտի աջակցին ի բարօրութիւն երկրին։

Կապրովա, 16 օգոստ.

Ֆէրտինանտ իշխանն այսօր միջօրէին Տրիանովօ հասաւ. Ժողովրդեան մեծ մասն ընդ առաջ գնացած էր նմա. Թաղապետութեան տուած մեծ նախաճաշէն յետոյ, իշխանը ժամը 4 ½ին մեկնեցաւ ի Կապրովա ուր հասաւ ժամ 7 ին. գիշերն աստ պիտի անցունէ։

Աստ, որպէս և ամենուրեք, իշխանն եռանդագին ցոյցերու առարկայ կը լինի. Բոլոր նախարարք, ի բաց առեալ Պ. Նաչէվիչ որ Սոֆիա կը գտնուի, կ՚ընկերակցին իշխանին. Խնամակալք Դիրնովա մնացին։

Կապրովա, 17 օգոստ.

Իշխանը մեկնեցաւ այս առաւօտ ի Քըզանլըք և Գալաֆադ, ուր պիտի անցունէ գիշերը։

Սոֆիա, 17 օգոստ.

Մեծ պատրաստութիւնք կը լինին աստ՝ վասն ընդունելութեան Ֆէրտինանտ իշխանին։

ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լոնտոն, 17 օգոստ.

Սոֆիայէ կը հեռագրեն առ Թայմզ. «Նոր նախարարութիւնը Ֆէրտինանտ իշխանին Սոֆիա համնելէն յետոյ միայն պիտի կազմուի. Նոր նախարարութեան պիտի անդամակցին Պ. Պ. Ստամպուլով, Մութքուրով, Ժիվքով, Նաչէվիչ և Դոնչէվ.» Ուրիշ հեռագրոյ մը նայելով, Պ. Նաչէվիչ կը մերժէ մտնել նոր նախարարութեան մէջ։

ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Պերլին, 17 օգոստ.

Նորթ Տոյչէ Ալկ. Ցայթունկ կ՚ըսէ թէ Ֆէրտինանտ իշխանին յայտարարութիւնը չի յարմարիր Պուլկարիոյ համար Տէրութեանց համակրանքը շահելու, որք կը բաղձան խաղաղութեան պահպանման։

ԱԺԱՆՍ ՌՈՒԻՏԷՐ

Վիէննա, 16 օգոստոս

Աւստրո-հունգարական կառավարութիւնը չճանչեց Ֆէրտինանտ իշխանին ընտրութիւնն ի գահ Պուլկարիոյ. Նորա հաւանութիւն կախումն ունի Բ. Դրան և Պերլինի դաշնագիրն ստորագրող Տէրութեանց հաւանութենէն։

Բեդըրսպուրկի դահլիճը ծանուցագիր մ՚ուղղեց Տէրութեանց բողոքելով ընդդէմ գահակալութեան Ֆէրտինանտ իշխանին։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՍԱ

Ղալաթիա, 6 Օգոստոս

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց.)	Սէրի	15 28
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 29
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 28
Բարձրագոյն գին	»	15 29 ½
Նուազագոյն »	»	15 28
Կէս օրին	»	15 29
ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱՒՆԼԻ		
Երէկ երեկոյ		37 26
Այս առաւօտ		37 27
Կէս օր		37 27

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Լոնտոն, 17 օգոստոս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ	
Անգլ. քոնսոլիտէ	101 9/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 1/16
» » » գոցուեցաւ	14 1/8
» » » Ա.	22
» » » Բ.	14 3/8
» » » Գ.	14
Օթօմանի 1871	74
փոխառութիւն 1877	86
Պանք Օթօման	9 3/8
Ռուսական փոխառ. 1873	94 3/8
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	73 7/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)....(*)	97 7/8
Տայրա Սանիէ	70 3/4
Տօմէնիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	94 3/4
Հունգարական պարտամուղթ 4 %	— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 475
Վիէննա, 17 օգոստոս, ժամ 4 երեկոյ	
փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 95
Օսմանեան երկաթուղի	15 80
Բարիզ, 17 օգոստոս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ	
Ֆրանսական Ռանթ 4 ½ %	108 45
» » 3 %	81 60
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 25
» » » գոցուեցաւ	14 32 ½
» » » Բ.	14 85
» » » Գ.	14 30
Օսմանեան երկաթուղի	— —
» Բէժիի բաժնեթուղթք	31 75
Պանք Օթօման	493 75
Գրէտի Լիոնէ	562 50
» Ֆօնսիէ	1353 75
Բաժնետոմս Լիոնի	1240
Սուէզի ջրանցք	2007 50
Ռուսական 5 % 1877 ի	99
Իտալական Ռանթ	97 15
Սպանիական (արտաքին)	66 1/2
Եգիպտական միացեալ	375
Բրիօրիթէ թիւրք	363 75
5 % Հելլենական	353 75
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 34

ԲՈԼՈՐԱԿԱՆ ԽԱՒԱՐՈՒՄՆ ԱՐԵՒՈՒ

Յ'օգոստոսի 7ին, արեգական բոլորական խաւարումը տեղի պիտի ունենայ. և ընդհանուր երկրագնտիս վրայ ըստ միջին ժամու Կ. Պոլսոյ

Սկիզբն է	ժամ 10,	րոպէ 3
Մէջն է	» 12,	» 13
Վերջն է	» 14,	» 57

Իսկ ի Կ. Պոլիս խաւարումը մասնական է և մեծութիւնն 0.63 (առնելով միութիւն արեգական տրամագիծն) և ըստ միջին ժամու ի Կ. Պոլիս

Սկիզբն է	ժամ 10,	րոպէ 4
Մէջն է	» 10,	» 55
Վերջն է	» 12,	» 3

Շօշափման կէտոյն արեգական բարձրագոյն գագաթէն անկիւնական հեռաւորութիւնն է

Ի սկսանելն 347° 12′
Յաւարտելն 127° 32′

Արեգակն ծագէ ի Կ. Պոլիս ի ժամ 10, րոպէ 10. յառաջ քան զծագելն խաւարումն սկսած է։

Սահման բոլորական խաւարման, այսինքն այն տեղուանքն յորում արեգակը բովանդակ պիտի խաւարի՝ է

Յերկայնութեան ի 11° 25′ է մինչև ց173° 32′ արեւելեան երկայնութիւն Կրինիչի.

Ի լայնութեան ի 51° 38′ է մինչև ց24° 34′ հիւսիսային։

Բոլորական խաւարումն իւրաքանչիւր տեղւոյ մէջ տեւողութիւնն է 2 վ. 33 մ. է մինչև ց3 վ. 50 մ. Այն երկիրներն յորում 3 վ. եւ 50 մ. արեգակը բոլորովին պիտի խաւարի սահմանափակեալ են՝

Յերկայնութեան 111° 41′ է մինչև ց116° 2′ արեւելեան երկայնութիւն Կրինիչի.

Ի լայնութեան 51° 3′ է մինչև ց48° 57′ հիւսիսային.

Բոլորական խաւարումն յաջորդաբար յայլ և այլ երկիր 2 ժ. եւ 33 վ. պիտի տեւէ։

Վենետիկոյ օրացոյցն ի գործ ածէ իւր հաշուոց մէջ ճշմարիտ ժամանակ (temps vrai) և տաճկական 12 ժամն արեւմուտքէն 40 վայրկեան վերջը չը հաշուեր, անոր համար 15 կամ 20 վայրկենի չափ տարբերութիւն կայ Կ. Պոլսոյ միջին ժամէն, և ըստ նորա

Սկիզբն է	ժամ 10,	րոպէ 29
Մէջն է	» 11,	» 19
Վերջն է	» 12,	» 27

Նոյն օրացուցին՝ տպագրութեան սխալ մը վրիպած է հաշուոց մէջ, այսինքն է արեգական ծագիլն յ7 օգոստոսի ժամ 10 րոպէ 26 անցած, մինչդեռ խաւարման էջին մէջ ժամ 10, րոպէ 32 գրուած է։

Ոչ նոյնպէս ուղիղ է Մարուգէ Յովսէփեանի ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի յօրինած օրացուցին, արեգական և լուսնի խաւարմանց հաշիւն։ Վասն զի Տարժական մասանց աւուրց աղիւսակին մէջ Կ. Պոլսոյ միջին ժամն ի գործ ածէ, մինչդեռ հաշուոց ելքն ո՛չ միջին ժամու կը համապատասխանէ և ոչ ճշմարիտ ժամուն ըստ Վենետիկոյ օրացուցին։ Զորօրինակ օգոստ. 7ի խաւարումն ըստ նորա

Սկիզբն է	ժամ 11,	րոպէ 0
Վերջն է	» 12,	» 38

մինչդեռ ժամուան մը կամ երեք քառորդի տարբերութիւն կայ ի միջին ժամէն և յօրացուցէն Վենետիկոյ։

Նոյնպիսի վրիպակ մ'ալ եղած էր յուլիս 23ի լուսնի խաւարման հաշուոյն մէջ. ըստ նորա

Սկիզբն էր	ժամ 1,	րոպէ 7
Վերջն էր	» 3,	» 55

մինչդեռ պիտի ըլլար

	Ըստ միջին ժամու	Ըստ Վենետ. օրացցին
Սկիզբն	ժ. 2, ր. 13	ժ. 2, ր. 26
Մէջն	» 3, » 26	» 3, » 39
Վերջն	» 4, » 39	» 4, » 52

Յուլիսի 23ի երեկոյի ուսումնասիրաց դիտողութիւնքն ապացուցին հաշուոց ճշդութիւնը։

Թէ՛ արեգական և թէ լուսնի խաւարման հաշուոց մէջ Ազգ. Հիւանդանոցին ի նպաստ յօրինեալ օրացուցին մէջ ժամուան մը տարբերութիւնը մի ուշադրութեան կէտ է վասն ստուգագիտաց։

Հ. Ս. Ա.

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՆԻԳՈՄԻԱ, 26 յուլիս

Այս օրերս սոսկալի յայտնութիւն մը ամբողջ քաղաքը սարսափի մէջ ձգեց, ու ամեն սրտեր ահով ու սոսկումով համակեց։ Ասոր շարժառիթն է այն կնոջ դիակին գիւտն որ ասկէ տարի մը և երեք ամիս առաջ յանկարծ աներեւութացած էր։ Այս կին օր մը գլխովին զարդարուած իւր ունեցած ոսկեղէն զարդերով տունէն կը մեկնի՝ ըսելով թէ կ'երթայ դարբոց որպէս զի եթէ յարմարի աղջիկը, կրկին հոն ձգէ, իսկ եթէ ոչ, առնէ ու ուրիշ տեղ տայ։ Այդ օր կինը չը վերադառնար. ուստի կասկածուելով այլ և այլ խուզարկութիւններ կ'ըլլան ու շատ մը կասկածելի դրացիներ ու դրացուհիներ կը բանտարկուին։ 5-6 օր յետոյ կը բանտարկեն նաև Մարտիրոս Ղալիօնճեան անուն երիտասարդ մը՝ որուն քոյրը կորուսեալ կնոջ տունը վարձուոր լինելուն սաէպ հոն կ'երթայ կուգայ եղեր, և որ այն օրերը Մահմուտիէ ոսկիներ կ'աւրէ եղեր։ Այդ ոսկիները կնոջը ոսկիներն ըլլալ կը կասկածուի։ Ուստի մէկմը այդ պատճառաւ, եւ երկրորդ այդ պարոնին սաէպ յիշեալ կնոջ տունը երթալ գալը և նոյն օրը կրկին գացած ըլլալը զնա կասկածելի ընելով, կը բանտարկեն։ Մէկ երկու ամիս յետոյ դրացի կիներ բանտէն կ'արձակուին, իսկ Մարտիրոս 10-12 ամիս բանտը մնալէ յետոյ՝ Սեբաստիոյ Հէյէթը իթամէն զայն անպարտ հռչակելով, բանտէն կ'ելնէ։ Բանտէն ելնելէ վերջ Մարտիրոս վրան գլուխը նոր զգեստ կը շինէ և առաջունէ շատ աւելի փառաւոր պտըտիլ կ'սկսի։ Ադէկէ ամիս մը ետքը յիշեալ Մարտիրոսին մեծ եղբայրը մի կտոր ձուլուած ոսկի կը տանի ոսկերչի եւ ծախել կը կամի։ Ոսկերիչը բաւական նրբամիտ ըլլալով անհոգութեամբ կ'ըսէ թէ ի՛նչ օգուտ ադէկէ, բաւական ըլլալ պէտք էր. այն ատեն նա ալ կ'աւելցնէ թէ տակաւին այդ կտորը գտնուած տեղը 40 տրամի չափ ևս կայ։ Այս բան կառավարութեան իմաց տրուելով տղան կը ձերբակալեն, սակայն ադէկէ ալ վրան բան մը չկարենալով վաւերացնել՝ երկու ամիսէն յետոյ իբր անպարտ կ'արձակուի բանտէն։ Վերջին օրերս Տամկաճեան Գէորգ անուն գինեվաճառ մը կինը՝ որ իւր էրկան կասկածելի ընթացքին չհաւնելով ասկէ քան օր առաջ բաժնուած է եղեր՝ կռուելով նորա հետ՝ կուգայ կ'իմացնէ կորուսեալ կնոջ առն որ իւր կնոջ ապարանջանին մէկ հատը իւր այրը Մուսեաքիմազ անուն յոյն վաճառականին քով իբր պատանդ ձգած է։ Կառավարութեան իմաց տրուելով կնոջ այդ յայտնութիւնը՝ ապարանջանն յոյն վաճառականէն կ'առնեն և կորուսեալին վերաբերելուն մասին այլ և այլ անձերով ու փաստերով կամ նշաններով իմանալէ ու հաստատելէ յետոյ՝ կ'սկսին խիստ հարցաքննութեանց։ Այդ հարցաքննութիւններէն կը տեղեկացուի որ ապարանջանը Տամկաճը Օղլի գինեվաճառն ալ Զարկնեան Մարտիրոս անուն անձէ մը առած է, որ այն ատեն գիւղը գտնուելով կը բերեն ոստիկաններով, և հարցաքննելով պատասխան կ'ընդունին թէ ապարանջանը գտած է Ս. Գէորգ եկեղեցին երթալու միջոցին՝ նոյն ճամբէն։ Նոյն օրը, նոյն եկեղեցւոյ քահանայն ու ժամակոչը հարցաքննելով կը տեղեկացուի որ յիշեալ Զարկնեանը կենացը մէջ բնաւ երբէք այդ եկեղեցին չէ գացած։ Ահաւասիկ այս հարցաքննութիւններով Մարտիրոս Զարկնեան գլխովին կասկածելի դառնալով, անոր տունը խուզարկել ու պարտիզին և տանը գետինը փորել հրաման կ'ըլլայ, որուն գործադրութիւնն ամիջապէս սկսուելով նախ մարդկային երկու ոսկրներ կ'ելնեն և յետոյ ուրիշ տեղեր ալ փորելով վերջապէս ախոռին մէջ ձիին կայնած տեղին տակը թաղուած կը գտնուի տարաբաղդ կնոջ դիակը կիսովին փտուն վիճակի մէջ, զոր ուղղակի կառավարութեան դուռը տանելով և վրայն այլ և այլ քննութիւններ կատարելէ վերջ կը տանին թաղել հայոց գերեզմանատան մէջ։ Այս դէպքին առթիւ սկսուեցաւ յիշուիլ այլ և այլ անյայտացած աղջկանց անուններն որոց հետքը չէր գտնուած այն ժամանակ և որոցմէ շատեր հաւանականաբար ասոնց ձեռամբ անհետացած լինել կը թուին, քանի որ կնոջ դիակէն ի զատ ուրիշ մարդկային դիակներու ոսկրներ ալ ելած են, Խիստ գովելի է այսպիսի ծանր խնդրոյ մը մէջ կառավարութեան բռնած ընթացքը որով կարող եղաւ ճշմարտութիւնը երեւան հանել ու չարագործները ձեռք ձգել։ Առայժմ այս խնդրոյ առթիւ իբր մեծագոյն ոճրագործներ՝ բանտարկուած են չորս անձինք, Մարտիրոս Ղալիօնճեան և իւր եղբայրը, Մարտիրոս Զարկնեան և գինեվաճառ Գէորգ Տամկաճեան։ Կան ուրիշ բանտարկեալներ ալ զորս յիշել հարկ չէ։ Դեռ ստոյգ խոստովանութիւն մը եղած չէ ոճրագործութեան պարագաներուն նկատմամբ. ուստի չը գիտցուիր թէ տակաւին ուրիշ ընկերներ ալ կա՞ն թէ ոչ։

Գ. Մ.

ՀԱՅՔ Ի ԿՈՐՆԹՈՍ

ԳՈՆՏԻՍ, 25 յուլիս

Հոն այն բարձր լերան վրայ, ուր երբեմն յունական աստուածք բնակեցան, որ անխռով տեսաւ մեծին Կորնթոսի փառքն ու անկումը, որ ցայժմ կը դիտէ տակաւին Կորնթոսի խաբխուլ և կիսափուլ բերդն ու աւերակներն, ուր Պօղոս առաքեալ տագնապեցաւ, որոյ անուամբ վանքը տակաւին կը պահպանուի և բոլոր աւերակները կը պահպանուին երկու պահակներու միջոցաւ, զոր Տէրութիւնը կը կարգէ փոխ առ փոխ, այդ ահագին ընդարձակածաւալ աւերակաց մէջ, բերդին տակ Հայն ալ ձգեր է յիշատակի մը հետքը, եկեղեցնա՛կ մը։ Հոն այն լերան վրայ Հայք խռնեցան շուրջս, թուով 1200։ Արեւակէզ այդ հայորդիներ ի՛նչ ակնկալութիւններ ունեցան արդեօք երբ զիս տեսան. ո՞ր մէկին ո՞ր մէկ հարցման պատասխանէի. զգացուեցայ մանաւանդ երբ տեսայ որ մերայնոց մէջ ևս սկսան խառնուիլ Իտալեան և Խրուաթ բանուորք և արհեստաւորք և Յոյնք մանրավաճառք։ Բարձրացայ ի կոճղ մի ծառոյ, «Հայո՛ց ժողովուրդ, գոչեցի, ողջոյն ունիմ առ ձեզ, Պատրիարքէն, Ազգային Ժողովներէն, ա՛հ, [illegible] եկեր էք դուք, օտար աշխարհի մը տակ ձեր հացը ճարելու և կտոր մը հաց ալ ձեր լամուկներուն, մամերուն, պապերուն ղրկելու համար. ո՞ւր եկեր էք, [illegible], ձեր արևուն մեռնիմ, [illegible] ըլլամ ձեզ, Լուսաւորչի լոյս հաւատքը [illegible] բռնեցէք, յիշեցէ՛ք Մշոյ Սուլթան Ս. Կարապետը, Սեղանասարը, դաշտի մըշուշը, անոյշ ջրերն Ս. Աղբրկայ, ձեր բանն ու գործը [illegible] բռնեցէք, քիչ կերէք, քիչ խմեցէք, քիչ խարճեցէք, որպէս զի շուտով լիք լիք դառնայք 'ի հայրենիս, առողջ մտնէք ի ձեր գիւղս։» Խօսեցայ յետոյ օրուան՝ այսինքն Վարդավառի վրայ, հայրենի հին փառքն արդի վիճակի հետ բաղդատելով՝ «Ահա՛ Յունաստանն, ըսի, ձեզ օրինակ, տեսէք թէ այժմ ո՛րքան է յառաջացած։» Յետոյ խօսեցայ աստուածային գթութեան և արդարութեան վրայ, և ի՛նչպէս չը խօսէի, երբ աչքիս առջեւ ունէի վշտաչարչար Հայութիւն մը, զո՛հ խաւարի և բռնութեան. բայց անկարելի եղաւ ինձ չը փղձկիլ և արցունքս չը բռնել, երբ հարկ եղաւ ինձ յիշել լուսոյ և գիտութեան մեր նախնի նահատակները. «Ա՛հ, գոչեցի, մեր նախնիք Հայաստանէն ի Յունաստան եկան երբեմն հոգւոյ հաց մուրալու, լոյս տանելու համար ի հայրենիս, դուք այժմ հոս եկեր էք ձեր մարմնոյ հացը ճարելու։ Նոքա հոս ի ձեռին գրիչ առին, իսկ դուք հոս բրիչ ու բահ էք առեր. նոքա աչքի լոյս թափեցին գրքերու վրայ, դուք ձեր աչքին լոյսը - արցունքը կը թափէք սա հողերուն վըրայ՝ կարօտը քաշելով ձեր հայրենի յիշատակաց ու կենդանի սիրելեաց։ Նոքա գրքեր չալկելով մտան ի հայրենիս, իսկ դուք ի՞նչ պիտի չալկէք եւ ի՞նչ պիտի տանիք. —ձեր ծերութի՞նը, ձեր հաշմութի՞նը . . .» Այլ ևս ի՛նչ խօսէի, վերջին խօսքս այս եղաւ։

Որովհետեւ երկու մեծցի փախստական ողորմելի քահանաներ ևս կային կեցած քովս, Թափուր եկայ խաչիւ և Ս. միւռոնով։ Ամբողջ գծին երկայնութեամբն, որ երկու ժամէն աւելի է, հիւղ առ հիւղ խաչահանգստեան պաշտօն կատարեցի. և Վարդավառի ջուրը սրկելով ամենուն վրայ, հոգևորապէս մխիթարեցի, ապա երեկոյին Հայ [illegible] հետ խորհրդակցելու համար, առանձնացայ, և բանուորներու նիւթական և բարոյական վիճակը հետաքննել սկսայ։ Եւ ի՞նչ եղաւ՝ իմ երկար բարակ հետաքննութեանցս հետեւանքը.— սա զարհուրելի արդիւնքը թէ Յունաստանի պէս երկրի մը մէջ, ուր ազատութիւնը գեր ի վեր կը պանծայ, այս հայ ժողովուրդն հարստահարութեան ենթարկուած էր, միայն և միայն չնորհիւ իւր տգիտութեան և անբանութեան։ Հաստատենք այս հարստահարութիւնը.

Կորնթոսի պարանոցի պեղումը չորս տարի է ի վեր է. ի սկզբան անդ Ֆրանսական ընկերութիւնը փորձ կ'ընէ Յոյն բանուորներ գործածելու, այլ չյաջողիր, Յոյն բանուորներու տարապայման օրական պահանջելով ատեն ատեն բանթող (փայթոստ) ընելուն համար։ Ընկերութիւնն վերջապէս ճարահատած Զմիւռնիոյ Երկաթուղեաց ընկերութեան հետ բանակցելով կը յաջողի ձեռք ձգել մի հայ չավուշ Մշեցի, ի Զմիւռնին ամուսնացեալ, որոյ ձեռամբ Տէօճէ-Աղաճէն Մշեցի շատ մը բանուորներ կը փոխադրուին ի Կորնթոս, գաղտագողի փախստեամբ, առանց անցագրի։ Սոյն հայ բանուորք ի սկզբան կ'ընդունին օրական 12 ֆռանք։ Ընկերութիւնը սադայելածին հնարաւ գիտութեամբ այս հայ բանուորները դասակարգերու վերածելով իւրաքանչիւրին վրայ կը կարգէ Չավուշներ, որք ի հայրենիս և այլուր գրելով ու գրելով բանուորներ կը հրապուրեն, որոց թիւը որքան կը բազմանայ՝ բանուորի օրականն ալ ընկերութիւնն այնքան կը զեղչէ հետզհետէ, մինչ զի այսօր այդ օրականն իջած է մինչև երեք ֆռանքի, մինչդեռ Չավուշք ի վարձ իրենց անուր և յիմար մրցման՝ լիաթոշակ են։ Ի՞նչ ընէ հայ բանուորն, ո՞րոյ բողոքէ, ընկերութեա՞ն,—որ չահատէր է, Չավուշներո՞ւն,—որք ընկերչակ են, տէրութեա՞ն յունաց,—որոյ առջև լեզու չունի։ Օսմանեան դեսպանի՞ն,—որոյ առջև իրաւունք չունի, քանի որ արձանագրեալ չէ հիւպատոսարանի տումարի մէջ իբրեւ Օսմ. հպատակ և փախստական է։ Ի՞նչ ընէ. ե՞տ դառնայ, բայց դրամ չունի։ Ընկերակցելով բանթո՞ղ ընէ. բայց այդ բանը քաջ ու խելացի մարդու գործ է, մինչդեռ Մշեցին այդ բարոյական հանգամանքէ ևս զուրկ է։ Այսպէս հայ Մշեցի բանուորները օրական երեք ֆըռանքով կը բանին օրն ի բուն, մինչդեռ օտարազգիք կ'առնեն օրական 18—25 ֆռանք։ Այս առաջին և ծանրագոյն հարստահարութիւն։

Ընկերութիւնը դաշնադրած է յունական տէրութեան հետ բանուորներու համար խղիկներ — [illegible] — չինել, հաշմեալներու համար դրամ և սպաննեալներու անձին արժէքը (տիյէթ) տալ։ Հայ բանուորք գետնախշտի են, արևուն և անձրևին տակ թփերու տակ, կը պառկին, զի տէր ու տիրական չունին։ Իսկ երբ կը հիւանդանան կամ հաշմին, ձեռք ու ոտք և այլ անդամ ճզմելով կամ կտրելով, ընկերութենէն կը ճամբուին յարտասահման, մանաւանդ յԱզգ. Հիւանդանոցն Զմիւռնիոյ. իսկ երբ մեքենայներու տակ կ'սպաննուին, կը թաղուին լռելեայն, և սպանելոյն գիւղացիք երբեմն 200 ֆռանք ստանալով իբրեւ շնորհ հանգուցելոյն ընտանեաց, Չավուշներու խորհրդով այլ ևս կը լռեն, և չեն պահանջեր տէրութեան եւ ընկերութեան միջեւ պայմանադրեալ գումարը, այն է 300 ոսկի։ Հայ սպաննեալք են թուով այժմ 35. ուրեմն ազգն այդ ընկերութենէն կը պահանջէ տասն հազարէն աւելի ոսկի։ Կան և ուրիշ հարստահարութիւններ, զորս զանց ընել արժան կը համարիմ։ Միայն ի դարման այսքան չարեաց՝ յԱթէնս Օսմանեան դեսպանին և ի Փիրէ հիւպատոսին հետ տեսնուելով, երկոքին իսկ ինձ առաջարկեցին գրել Ս. Պատրիարքին, որ կարգէ չնորհքով քահանայ մը տեսուչ ի Կորնթոս, ինչպէս որ իրենք ևս խոստացան գրել Բ. Դրան, և գրեցին ալ, կարգել մի փոխ-հիւպատոս ի Կորնթոս։ Այսպէս սոքա երկոքին ձեռն ի ձեռն տալով՝ ի ժամու եւ ի տարաժամու կը հասնին, կը հսկեն, այնպէս որ Չավուշներու այլ ևս գործ չմնար, մէկու մ'սպանութեան դէպքին ի ստուգութիւն՝ ժամանակին կորուստ չըլլար, օրականք չեն զեղչուիր, արկածելոց ըստ օրինի կը փոխարինուին, և առ այս որոշեալ գումարներ չեն խորուիր, ևն. ևն։

Հայք չունին հոս եկեղեցնակ. թէև յոյն կղերէն հրաւիրուած են ներկայ գտնուելու հոգևոր պաշտամանց, այլ մերայինք մերժած են. մինչև իսկ մեր պանդուխտ քահանայից հրաման եղած է յոյն մատրան մէջ պատարագելու, այլ չեն համարձակած. իսկ ես հրամայեցի հայ քահանային որ գերեզմանին մէջ ժամերգութիւն կատարէ, զի գերեզմանք՝ անծածկոյթ եկեղեցի են։ Հայ կաթոլիկ բանուորք ևս զուրկ են մխիթարութենէ. քանի մը չաբաթ առաջ իրենցմէ մէկը կը մեռնի, յԱթէնս լատին կղերին կը հեռագրեն, ոչ ոք կուգայ. մէկ երկու օր կ'անցնի եւ կ'ստիպուին թաղել մեռեալը՝ առանց հոգևոր պաշտաման։ Հայ-կաթոլիկաց պատրիարքարանն արդեօք լսա՞ծ է եւ գիտէ՞ թէ ի Կորնթոս ունի 70ի չափ հայ-կաթոլիկ բանուորներ։

Կորնթոսի պարանոցի արդի ճեղքուածքի վրայէն երկաթուղւոյ գիծ կայ, որ հողն ու քար կը տանի կը թափէ ի ծով. Իտալացի վարպետք կը ծակեն քարաժայռերը և վառօդը կը լնուն Խրուաթք. պայթումէն յետոյ Հայք թիով և բահով կը լեցնեն հողը ի [illegible], որոց յանկարծական ընդհարումէն սաէպ մահ կը պատահի միայն և միայն մերայնոց։ Ասա և հեռուն յերկաթուղիս Յունաստանի՝ Հայք երկու հազարէ աւելի են։ Այս հայ բանուորներու վրայ որքան մտածեն այնքան սաստիկ զայրոյթ կ'զգամ մեր «բանգէտներուն» վրայ, որք երբէք չը խորհեցան թէ Հայ գիւղացւոյն քերական մը տալն աւելի կենսական է քան թէ ճառերն և երգերն։

Երկու օր ի Կորնթոս մնալէ յետոյ, կ'իջնեմ յԱթէնս, կը մտնեմ արքունի պալատը, հոյակապ, որ ունի 3 դռներ, և գաւիթ մարմարեայ սեամբք. դէպի ձախ այդ գաւթի դրան մէջ, սանդուխներու տակ գրուած են դէմ առ դէմ երկու թնդանօթ, և աջա սանդուխներու որմին վեր դէպ ի ճակատդ Պրոմէթէոս նկարուած կայ սքանչելապէս, վիրաւոր և շղթայակապ ի քարաժայռս, և արծիւ մը կը կրծէ սիրտը, եւ այս նկարն ունի թուական 1864։ Զպրոմէթէոս դիտելէ յետոյ, սանդուխներէն վեր դրան մը առջեւ կան նորէն դէմ առ դէմ երկու թնդանօթներ. այդ դռնէն ներս սրահ մը կայ, որոյ անկիւնները խառն ի խուռն դրուած կը կենան այն պատառուն դրօշներն, զորս Յոյնք Թուրքերէն գրաւեցին եւ կամ իրենք գործածեցին Թուրքերու դէմ։ Այս սրահի որմերուն ի վերեւ նկարուած են այն ցամաքային եւ ծովային ճակատամարտք, որոց մէջ Նաւարինին սքանչելի է, զորս Յոյնք մղեցին Թրքաց դէմ։ Նոյն նկարուց կը յաջորդէ Օթոն թագաւորին ընտրող ժողովոյ պատկերը, Օթոն թագաւորի մուտքն ի Յունաստան, գերման սպայից. Յառաջանալով դէպ ի հանդիպակաց դուռը, աջա ուրիշ սրահ մը փոքր, որոյ որմերուն վրայ կիսակերպարան նկարուած են այն դիւցազունքն Յունաց (քարթան), որք վերջին պատերազմին մէջ Յունաստանի ազատութեան համար նահատակ հանդիսացան, որոց ի միջի կը տեսնուի, Յունաց Կ. Պոլսոյ Պատրիարքը։ Այս սրահակէն դէպի հանդիպակաց դուռը հասնելով և աջա ուրիշ սրահ մը. անդ աջա Յունաստանի թագաւորական աթոռն, ընդ ոսկեզօծ ամպհովանեաւ հոս թագաւորը կ'ընդունին դեսպանները առաջին անգամ։ Այս երկայն սրահի միջին դրան ներսն է պարահանդէսի ընդարձակ սրահը, մարմարեայ սիւներով, ծաղկազարդ ծառաճեւ աշտանակօք, հազարաւոր գոյնզգոյն թաւշապատ աթոռակօք. Թէ՛ սոյն ապարանքն և թէ իւր պարտէզն, որ մէկ հատիկ են Աթէնքի մէջ, Օթոն թագաւորի չնորհիւ չինուած և կահաւորուած են. արդի թագաւոր այս պալատի մէջ կը բնակի և կ'աղօթէ պալատի մատրան մէջ ըստ բողոքական արարողութեան, թագուհին ռուսաց եկեղեցին կ'երթայ աղօթելու, իսկ գահաժառանգ իշխանը յարբունս հասնելէ ի վեր յունական մայր եկեղեցին կ'երթայ։ Նշանաւորագոյն է յԱթէնս հնութեանց թանգարանն, ուր յունական աստուածոց և աստուածուհեաց արձանք կարգաւ կեցած են, մեծափառն Պոսիդոն եռաժանի ի ձեռին, Արէս և Աթենաս և այլն, և Սոկրատ որ մոլախինդը խմելով կը մեռնի։ Նշանաւոր է Ակադեմիան, որոյ ի դըրուագս որմոց նկարուած են պատկերք հին Աստուածոց յունաց, ճակատամարտն հսկայից ընդդէմ Արամազդայ, Պրոմէթէոս շղթայակապ, դէք և դիցանոյշք առհասարակ. Այս շէնքին դուրսն է արձանն Նահատակ պատրիարքին Կ. Պոլսոյ, մէկ ձեռքը գաւազան բռնած և միւսով կ'օրհնէ. այս արձանին դէմն է և արձանն Անտրէա Գաբրոսի, որ շղթայակապ գերի ընկած թէև, այլ ձեռքը բացած Յունաստանը ցոյց տալով սա նշանաւոր խօսքը արտասանած է. «Ես կը մեռնիմ, բայց իմ ետիս ի՛նչ պիտի ընէք նոցա, զորս կը թողում»։ Աթէնքի մէջ թէ՛ պետական և թէ բարեգործական շատ շէնքեր կան, որոց նկարագիրն ընել աւելորդ կը համարիմ, ի՞նչ կ'ուզես, դպրո՞ց, արհեստարա՞ն, հիւանդանո՞ց, որբանո՞ց, աղքատանո՞ց. ո՞ր մէկը թըւեմ, ո՞ր մէկին կանոնաւորութիւնն ու մաքրութիւնն յիշեմ։ Մարդ միանգամ այս քաղաքին վրայ նայի, ակնթարթի մը մէջ իսկոյն կը համոզուի թէ ո՛րքան մեծ է լուսաւորութեան բարիքը և թէ հայրենասիրութեան զգացումը ի՛նչեր կը հրաշագործէ։

Աթէնք 80,000 բնակիչ ունի, որոյ տասն հազարը ԲՈՒՆ ԻՍԿ բնիկ են. աշխարհիս մէջ գտնուող յոյներէ հոս կը թափին ամեն կարեւոր դրամներ ի չինութիւն հայրենեաց և ի փառս, իսկ մե՛նք . . . Աթէնքի մէջ կը բնակին քանի չափ Հայ արհեստաւորներ, ոմանք իրենց ընտանիքը բերելով տուն ալ կազմած են, բաւական բարեկեցիկ են. Աթէնքի գերեզմաննոցն ևս բաւական գեղեցիկ է, արձանք հոյակերտ են, մօտ է բերդը, որոյ հողը լալով համբուրեցի, զի մեր նախնիք հոս ճգնած էին լոյս առնլու, լոյս տանելու համար ի հայրենիս։ Ա՛հ, տակաւին մեր Պատրիարքարանն անգամ հայ գրականութեան կարեւորութիւն չտար, կը գործածէ անպիսի պաշտօնեայներ, որ հայերէն դպրութենէն ոչինչ գիտեն, որք հրաւիրագրերու մէջ անգամ սխալներ կը գործեն, զորօրինակ, «հաճեցէք հըրամայել ի Պատրիարքարան»։ Հրամմել ռամկական բառն այսպէս կը վերածուի հրամայել գրաբար բառին, որոյ իմաստն ինչպէս յայտ է, տարբեր է Պատրիարքարանի հասկցածէն. այսպէս Նախնեաց ոսկի լեզուն ի պղինձ կը փոխարկուի և պաշտօնապէ՛ս . . .

Փիրէ (Պաէոն) նաւահանգիստ է Աթէնքի, և երկաթուղեաւ կցուած է նմին. հոս ևս կան տասնէն աւելի Հայեր արհեստաւոր. Փիրէի նորաշէն թատրոնն է նշանաւորագոյն չէնք իւր տեսակին մէջ։ Եօթն օր հարկ եղաւ ինձ ի Յունաստան մնալ. ի Կրետէ աւանիկ կ'ուղեւորիմ և ի՛նչ ծանր տըպաւորութեան տակ. մեր հին հայրենիքն աւասիկ պարպուելու վրայ է, և այս մասին ի՛նչ ըրած ունինք. Գոնէ այս գաղթական հայոց վրայ մտացած ունի՞նք, գոնէ հոգևոր մխիթարութիւն մը ընծեռա՞ծ ենք. եւս աւանիկ հայ մը ի Փիրէ յոյն, ի Բագրա ուրիշ հայ մը գերման, ի Հաննա երկու հայեր լատին պսակաւ կը կարգուին, ո՞ր մէկը թուեմ. Լսեցէք և ապչեցէք, Ղարպ Թարապլուսի մէջ 100 է աւելի հայեր գաղթած կան, [illegible] էսնաֆ կազմելով, և յոյն քահանայի հովուութեան կարօտ մնացեր են։ Ղարպ Թարապլուս ո՞ւր, Հայաստանն ո՞ւր. Ի սկզբան չհաւատացի, երբ պատմեցին ինձ Հանեայի վաճառականք, որ գործ ունին նոյն երկրի հետ, բայց երբ տեղւոյն հրամանատար փաշայէն, որ այժմ աստ է, և հայ զինուորական բժիշկէն լսեցի, ալ չհաւատալու տեղի չմնաց. Մտադիր եմ այդ տարաբախտ Հայոց ևս երթալ ի հոգևոր մխիթարութիւն։

Աստուած ողորմի այս ցանուցիր ազգին, ամէն։

ՎԱՀԱՆ ՎՐԴ. ՊԱՐՏԻԶԱԿՑԻ

ՈՃՔ, ՑԱՏԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՔ
ԱՌԱԾՔ ԵՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԻՏԵԼԻՔ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Աշխատասիրեաց
Յ. Թ. ՀԻՆԳԼԵԱՆ

Սոյն օգտակար երկին երկրորդ տետրն ևս հրատարակուած է, կը պարունակէ ֆրանսերէն լեզուին բոլոր ոճերն եւ մասնաւոր դիտելիքներն, հանդերձ օրինակներով եւ մեկնութեամբք. կրնայ շատ օգտակար լինել ամեն անոնց որք ֆրանսերէնի նրբութիւնները կ'ուզեն ուսանիլ. Գինն է 2 ղրուշ։

1052 3—4

ԱՆՁՐԵՒԱՆՈՑՔ
ՏԵԱՐՔ ՇՆՈՐՀՔ ԵՒ ՆԵՂՐՈՒՉ
ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՔ
ՀԱՄԱՅՆ ՏԱՃԿԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ԲԱՌԱՍՕԼՔՈՒ ԼԻՕՆԷՋ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

Պատիւ ունին ծանուցանելու իւրեանց բազմաթիւ յաճախորդաց թէ յառաջիկա ձմեռուան եղանակին համար ստացած են անձրեւանոցներու ամբողջ և ճոխ հաւաքածոյ մը որ կը բաղկանայ.

Մետաքսէ անձրեւանոցներէ
Բուրդէ անձրեւանոցներէ
Բամբակէ անձրեւանոցներէ
Ինչպէս նաեւ նորաձեւ եւ այլազան կոթերէ

1053 Կ. Պոլիս, Մեծ Նոր խան վերի յարկ, 29 2—4

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԻՍՏԱՆ ՄԻՀՐԱՆ ԼԵՒՈՆՑԻ

ԹԻՒՃՃԱՐ ՄԻՒՆՇԱԱԹԸ

Կը պարունակէ առեւտրականութեան մէջ յաճախ գործածական այլ և այլ պարտատոմսեր, փոխանակագրեր, ընկալագրեր, երաշխաւորագրեր, ընկերութեան եւ այլ գործոց պայմանագրեր, գօնօրաթօ, գօմբրոմէսօ եւ մաքսատան ու [illegible] վերաբերեալ աղերսագրեր և խել մը առեւտրական նամակներ. ի վերջոյ ունի նաև բառագիրք մը ուր գործոյն բոլոր բառերն թէ՛ Թուրքերէն եւ թէ ֆրանսերէն բացատրուած են. Գին 100 փարա։

1060 1—3

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՋԻՐԱՔԵԱՆ
Պոլիս, Սուլթան Համամ փողոց, 14

Մեր ՄՐՑԱՆԱԿԱՑ հաւաքածոյին ամեն կողմէ գտած ընդունելութենէն քաջալերեալ, նորանոր յաւելումներ ճոխացուցած ենք զայն եւ կ'արժեն հետեւեալ գործերէ.

	ղռ.
Աղօթագիրք.—Հ. Յովհաննէս Միքեան	15
Աղօթագիրք փոքր նոր տպագրութիւն	4
Առաջնորդ Անգղիարէն լեզուի	6
Բառարան 4 լեզուեան	40
Գեղագր. Հայ. եւ Ֆրանս. վիմագր.	3
Դիւցազունք [illegible]	15
Երեւելի Մանկութիւնք. Տիկ. Փոյէ	7
Խաչի Տաւ.—[illegible] Հայրիկ	5
Հաշուր եւ մի [illegible] բանք.—Հ. Գ. Այվազովսքի	5
Համառօտագոյն բառարան	5
Հերման և Դորոթէա.—Կէօթէ	10
Ծաղիկ.—Ա. Պէշիկթաշլեան 2 հատոր	12
Մարգարիտ Արքայ.—Հայրիկ	5
Մանգիկ և [illegible].—Ռ. Յ. Պէրպէրեան	12
Մեր երկրորդ բնակարան	5
Յուշամէջ Կարօ, Թրգմ. Տիկ. Մամ	8
Շողեր ու ցօղեր.—Ա. Փանոսեան	10

Սոյն գրքերն կը հաւաքածոյիմ լաթակազմ, ոսկեզօծ եւ այլ և այլ [illegible].

Փարիզէն ստացած ենք նաև ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ, գեղեցիկ կազմերով եւ շատ աժան.

Շատ գնողաց զեղչուցիչ զեղչ.

511 5

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ի ՊԱՅՊԸԼ ՀԱՈՒԶ

Այս վարժարանն ունի ընտիր խումբ մը ուսուցչաց, եւ պատրաստ է բարուք կրթել ուսուցանել Գաղղիերէն, Թուրքերէն, Անգղիերէն եւ Հայերէն, այս վերջինն ըլլալով վարժարանին լեզուն.

Ուսմանց և պայմաններու մասին աւելի տեղեկութեան համար պարտ է դիմել Թիւ 5 սենեակն ի Պայպըլ Հաուզ.

Դպրոցին յառաջիկայ շրջանը պիտի սկսի ըստ Լատ. սեպտ. 25.

Կանոնաւոր ընթացքին համար աշակերտք պարտին հատուցանել ամսական 30 դահեկան. Նախապատրաստական ճիւղին համար 20 դահեկան.

1038 2—10

ԱԶԴ

[illegible]

Կարօտ ազգային աղջկանց վարժարանին համար Ձեռագործութեան և Ասեղնագործութեան հմուտ ուսուցչուհի մը կը փնտռուի. Սոյն պաշտօնն յանձն առնել փափաքող ուսուցչուհիք կը հրաւիրուին դիմել առ Արժ. Տ. Յովհաննէս Աւագ քհ. Միքեան, Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ Խորհրդարանն, Բերա.

1035 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Շամը Շէրիֆ վէ միւլհագաթընտա պուլունան ասաքիրի Շահանէ իչին [illegible]

4 աղուստոս 1887 1035
Նօ. 28 1—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

531

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Հայվանաթը միրիյէ իչին միւպայեա օլունաճաղը իյան գըլընան ալթմըշ պին գանթար սամանըն պէշէր ճէտիւ գանթարը օն ալթը պուչուք ղուրուշա թալիպի եօղտէօնտէ օլուպ դարարը գաթիխնին իճրասը աղօսթօսը բուխինին պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ թասատիւֆ իտիլմիշ վէ ալթընճը բէնչշէնպիհ կիւնիւ տալիպ թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան էւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլի մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղընտան, իճաբընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվաղըմաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

3 աղօսթոս 1887 · 1034
Նօ. 27 · 3—3

ՆՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՊՆԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԻՒՆԵՐԹՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂ ՏՐ. ՌՒԱԴՄԱՆԻ

Շատ քիչ դեղեր կրնան իրենց յաջողութիւնն հաստատել բժշկական այսքան բարձր անուններով, որպէս են. բրոֆ. Տր. Ֆոն ԼԱՈՒԸՐ, բժիշկ Գերմանիոյ կայսեր, բրոֆ. Ֆոն ՎԷՍԹՖԱԼ, բրոֆ. ՇՎԱՅՆԻՆԿԸՐ ի Պէրլին, բրոֆ. Ֆոն ՍՔԱՆՑՈՆԻ ի Վիւրցպուրկ, բրոֆ. Ֆոն ՆԻՒՍՊԱՈՒՄ ի Միւնիխ եւն եւն.

Այս վերջինը կը գրէ ինծ, իբր հիւանդանոցին մէջ փորձելէ յետոյ.

«Խնդրեմ տեղեկութիւն տուէք ինծ թէ ո՛ւր դիմելու եմ այս սքանչելի դեղէն գնելու համար»

Վիէննայի Բժշկական Մամուլը կ'ըսէ (1 մարտ 1885).

Տր. Ռուգմանի Մաքրողականը արժանի է մեծ բժշկաց բաղմաթիւ յանձնարարութեանց։

Այս Մաքրողական միակ արդարէն դեղն է ընդդէմ Պնդութեան։

Մէկ մաունոցի պարունակութեամբ դեղ եթէ Ներքսարկեա որմանին մէջ, անմիջապէս արտաքնոց կ'երթաս։ Եթէ ազդեցութիւնը շատ զօրեղ կամ արագ է, կարելի է խառնել հարկ եղածին չափ ջուր, որպէս զի կանոնաւորապէս ելնէ փորը։

Մանկանց համար ջրախառն Մաքրողականը կը բաւէ սովորաբար։

Մանկանց փոտնգաւոր թանչքին առաջքն առնլու լաւագոյն դարմանն է օրն երկու անգամ հանել փորը։

Արիւներութիւն. Որմանին մէջ կը խոթեն քիչ մը բամբակ որ թաթխուած լինի ջրախառն Մաքրողականի մէջ (ամբողջ ժամ մը, օրը երկու անգամ)։

Համաճարակ հիւանդութեանց, Թիֆօֆ, Քոլերայի եւն ատեն, մարդ զգուշանալու է ներքին դեղերէ։ Եթէ փորն օրը երկու անգամ ելնէ, լաւագոյն դարմանն է ժամանակ չտալու համար միքրոպներուն որ ծաւալին։

Սրտմտեալ հիւանդութիւնք. Ներքսարկութիւն մ'ընել ճաշէ յետոյ։

Բոլոր ստէպաղեան պատրաստեալ դեղ, կաթուած, փսխում, ստամոքսի ցաւ, խիթ, չնչահեղձութիւն, փորին անմիջապէս ելնելը մեծ օգուտ կ'ընէ։ Շատ առատ ճաշէ մը յետոյ մարդ իրենները կը գտնէ ներքսարկութեամբ մ'և շատ անգամ փոտնգաւոր անմարսութեան մը առաջքը կ'առնու. ուղեւորութենէ առաջ և ուղեւորութեան միջոցին, մ'մոռնաք այս հանգիստ դեղը։

Նա որ գիտէ մաքրողական ներքին դեղերու չատ գործածութեան հետեւանքներն և մեծ քանակութեամբ ջուր ներսառնելով յառաջ եկած աղիտաբեր արդիւնքները, ինչպէս են ընդարմացում մեծ աղեաց, պնդութիւն, արիւներթութիւն, պիտի ընտրէ միշտ այս նոր դեղն, որ ազդեցութիւնը նոյն կը մնայ քանի մը տարի վերջն իսկ։

Դեղատանց մէջ կը ծախուի.

1 ամբողջ շիշ	1 մէճիտիէ
$^1/_2$ շիշ	$^1/_2$ »
$^1/_4$ »	$^1/_4$ »
Գրեխը	$^1/_2$ մէճիտիէ

Գործարանին նշանն է գրեխ մը և անունն էթիքէթներուն և շիշերուն վրայ։

ՏՐ. ՌՒԱԴՄԱՆՆ

Մասնագէտ որովայնի խօթութեանց և կանանց հիւանդութեանց

Թուրքիոյ և Պալկարիոյ համար միակ կեդրոնատեղին է Տր. Շմիտէկ, յԱդրիանուպոլիս։—Ի Կ. Պոլիս կը ծախուի Պ. Գասպարեանի դեղարանն, Քարաքէօյ թիւ 5 և ի Դեղագործական Մթերանոցն, Մեծ փողոց Ղալաթիոյ, 35, Կայսրան Պէշիքթաշի Թըրամուէյ յետ։

Տոն Մաւերիինի դատարանն 3000 Ֆրանքի տուգանօք և դատին ծախուց դատապարտեց Պրոքինման և Գոնդողեւ էն խմբագիրներն, այս դեղին դէմ գրած լինելնուն համար։ Պուտը-Տիւքի վերաքննիչ ատեանը բոլորովին հաստատեց այս վճիռը։

(12 մայիս 1885)։ 979 15—27

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻՒՏԱՊԷՍԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօվէն Բարարօ
» Ընդհ. գործակալ. Մ. Նազարէթ Եազըճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր ազգաց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարինք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նախնական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել, կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ Մասնաւոր արգոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիւտապէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրին.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց եւն. եւն։

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն։ 65

ԱԶԴ ԱՌ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՍ

Ապացուցուած է թէ երկրագործական մեքենայից ամենէն կարեւորն այն է, անժխտելի կերպիւ, որ մարդկային թեւին տեղը կը բռնէ, յարդը պատրաստելու համար։ Այսօրինակ ոչ մէկ մեքենայ, որ անխուվ և չոգւով է, դեռ մտցուած չէր ի Թուրքիա։

Պ. Պ. ՃՈՆ ԹՈՄՍԸՆ և
Ս. ԹԻՒՐԱՊԵԱՆ
Ներկայացուցիչք
Marshall Sons et Co.
Առաջին անգամ զիրենք բերել տուած են։

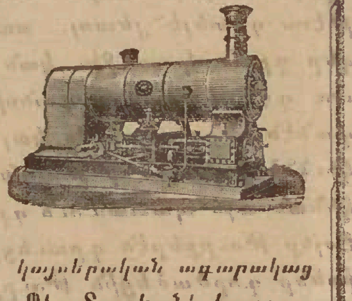

Այս մեքենայ կը գործէ Այ Մարինայի և Սաֆրայի կայսերական ագարակաց մէջ, մերձ Սան Ստեֆանոյի, ինչպէս և Վսեմ. Յովհաննէս Պէյ Տատեանի կալուածոց մէջ, մի և նոյն տեղը։ Այն անձինք որ կը փափաքին տեսնել այս մեքենային բանիլը, կը հրաւիրուին դիմել առ գործակատարս, Թօմսըն խան, Պոլիս, որք պիտի տան հարկ եղած տեղեկութիւնները։ 980 8—26

INJECTION BROU

Առողջապահական, ամենազդու եւ զգուշական.—Որ անմիջապէս կը բուժէ հին և նոր սերմնահոսութիւնները։ 30 տարուան յաջողութիւն.—Կը ծախուի աշխարհիս ամեն լաւ դեղատանց մէջ և ի Բարիզ, Ժ. Ֆէրրէի դեղարանը, 102, Ռիշլիէօ փողոց, յաջորդ Պրուի

J. Ferré, 102, Rue Richelieu, Paris 721

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

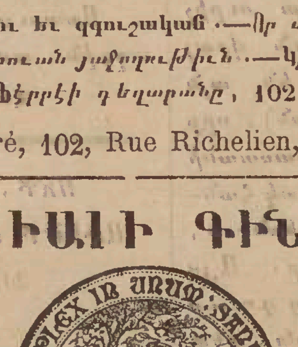

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և Զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, Փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալէքրանտրի դեղարան Տէլլա-Սուտա, նոր մեծ փողոց 169։ 766

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայէ և Բօբէյէ ուղիղ կանոնաւորական

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէնզալէ որ պիտի մեկնի օգոստոս 22ին։

Ուղեւորի և ապրանքի փոխադրութեան

Նաւուղեւոր, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԹԻ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

536

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ և Միջերկրականի մէջ ուղիղ շոգենաւ

Անուանք	Թոնի	Անուանք	Թոննոյ
Քանտարա	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրօս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէֆթիս	3000
Սեռապիս	3250	Բէրա	300
Թիպէս	3250	Լօթիւս	800
Մակեդոնիա	3250	Օլինդա	800
Մարիօթիս	3250	Սէլիմ	700

Բէրա շոգենաւը, Նաւապետ Ֆօրիսըր, առ այս դէպի 21ին Լիվրբուլէն աստ կ'ըսպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԱԼ և ԸՆԿ.
Ուիթալ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

541

THÉ ÉCONOMIQUE
TEION EIKONOMIKON
MARQUE DÉPOSÉE

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ՆԱՎՐՈՒՍԵԱՆ և Յ. ԽԱՍԳՈՒԼԵԱՆ ԸՆԿ.

Ընդ արձակ ասեւտուր զաւառաց հետ

Չինէ եւ Ճավայէ ուղղակի բերցած

Գերրնտիր եւ ամեն ճաշակի յարմար թէյեր

ԳՆԵՐ ՉԱՓԱՒՈՐ ԵՒ ՈՐՈՇԵԱԼ

Փորձը ամէն գովեստէ լաւագոյն պիտի հաստատէ հինգ տարիէ ի վեր սոյն վաճառատան ըրած զոհողութիւնքն յաճախորդները գոհացնելու համար։

Պահճէ Գարու Ճէլալ պէյ խանի դրան կից Թիւ 10

1000 8—78

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ՋԷՐՐԻ ՓԷՔԹՕՐԱԼՆ

Տօքթօր Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողաչաւք, թոքաբուխի հազալի, թոքաբորբ չնչախուղի, չնչարգելութիւն եւն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սփոփէ ու կը կազդուրէ։

Տր. Այէրի Չէրրի Փէքթօրալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միօրինակ նուաճող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Չէրրի Փէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանցն է և համեղ. բնաց շատ հաճելի լինելով փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաեւ քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։ 581

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՑՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց.
Ժ. ՆԻՔՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն
Ջգուշանալ կեղծերէն. 626

ՊԱՊԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ, Միջերկրականի և Օտեսայի մէջ կանոնաւորական բանող

Անուանք	Թոնի	Նաւապետ
Այա Սոֆիա	3,000	Պէզր
Արգաւա	2,500	Ռօճըրս
Ալգաւիա	2,500	Գրաւֆըրտ
Լագոնիա	2,500	Ռոբզը
Մասէտոնիա	3,500	Մորզ
Բալմիրա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով փոխադրել կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ՊԱՊԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

536

Արտօնատէր Օ. ՏԻՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Օգոստոս 1 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ Օգոստոս 31

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Ռ. · Թ.

11 30 Ենիքէօյ. Մեգարբ. Պէօյ. Թարապիա Ենիքէօյ (Ենիքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 34
12 5 Ենիքէ. Ռումէլի. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
12 30 Ենիքէ. Մեգ. Պէօյ. Թար. Ենիքէ. (Ենիքէօյի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
1 5 Ենիքէ. Ռումէլ. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւն հետ պիտի հաղորդակցի) 21
1 45 Ենիքէ. Մեգարբ. Պէօյ. Թար. Ենիքէ. (Ենիքէ. պիտի հաղորդակցի) 17
2 20 Ենիքէ. Ռումէլ. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 19
3 — Են. Մեգ. Պէօյ. Քիրէճ. Թար. Ենիքէ. Ռումէլ. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 28
4 15 Ա. Գավագ. Ենիքէ. Մեգ. Պէօյ. Թարպ. Ենիքէ. Ռումէլ. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 34
5 45 Ենիքէ. Մեգ. Պէօյ. Թար. Ենիքէ. Ռումէլ. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 22
7 — Ենիքէ. Մեգարբ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաչաղ. Ենիքէ. Միրկ. Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթագ. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 25
8 15 Ա. և Բ. Գավ. Ենիքէ. Մեգարբ. Պէօյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Պօյաճ. Բ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ռումէլիա պիտի հանդիպի) 17
10 — Մեգարբ. Պէօյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Բ. Հիսար Արնավ. Օրթագ. Պէշ. 21

Արնավուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

11 30 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 33
12 5 Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28
12 40 Պէպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 25
1 10 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 4
1 40 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 23
2 15 Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիք. 22
2 55 Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 21
3 25 Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիքթաշ 4
4 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 18
9 45 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 33
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 25

Ասիական եզերէն կամուրջ իջնող շոգենաւաց ժամերը

11 — Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 21
11 25 Պէյգօզ Բաչաղ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղորդ.) 23
12 — Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. 19
1 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիքթաշ 34
1 — Բ. և Ա. Գավ. Պէօյ. Թար. Պէյգօզ Բաչ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 32
2 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզգ. 18
2 45 Մեգպ. Պէօյիւք. Թար. Պէյգօզ Բաչ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. 33
4 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Իւսկիւտար 32
4 30 Պէյգ. Բաչպ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 23
8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաչաղ. Զուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզգ. Իւսկ. 19
9 30 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 28
10 25 Գանտիլլիէն Չէնկէլքէօյ կամուրջ 23
11 — Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 28

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեգ. 33
1 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Բ. Հիսար Պօյաճ. Ռումէլ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեգարբ. Ենիքէ. 28
2 — Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Բաչաղ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մեգ. Ենիքէ. 25
2 30 Պէշիք. Օրթագ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պէօյ. Մեգ. Ենիքէ. Բ. և Ա. Գավագ 34
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեգ. Ենիքէ. 22
5 30 Գապաթ. Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռումէլ. Ենիքէ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւք. Մեգր. Ենիքէ. և Գավագներ 18
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գանտիլ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Պէօյ. 19
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Բ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Մեգար. Պէօյ. 21
10 — Ենիքէ. Թարպ. Պէօյ. Մեգպ. Ենիքէ. (Ուրբաթ օրերը ժամ 9 45ին) 17
10 30 Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռումէլ. Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մեգար. Ենիքէ. 32
11 10 Ենիքէ. Թարապ. Պէօյիւք. Մեգարբ. Ենիքէ. 17
11 40 Պէպ. Բ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռումէլ. Ենիքէ. 22

Ամեն ուրբաթ օրեր կամուրջէն շոգենաւ մը ժամ 4 45ին մեկնելով, Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Զուպ. Բաչպ. Պէյգ. Թար. Պէօյիւք. Մեգպ. և անտի ժամ 10 30 ին մեկնելով յիշեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 35 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 4
1 5 Ուղղակի Պէպէք 23
1 40 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 22
2 20 Ուղղակի Պէպէք 21
2 50 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 4
3 25 Ուղղակի Պէպէք 18
9 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 33
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Բ. Հիսար (Վաբոր ելնող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 25
11 5 Գապաթ. Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Բ. Հիսար Պօյաճըքէօյ 19
11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 21
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավտ. 25

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

11 50 Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Ենիքէ. 21
1 — Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Պէյգօզ Ենիքէ. 19
12 40 Ուղղակի Գանտիլլի 34
1 40 Ուղղակի Գանտիլլի 18
3 — Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Զուպուգ. Բ. պաշճէ Պէյգ. 23
3 40 Ուղղակի Գանտիլլի 32
8 45 Իւսկ. Գուզգ. Պէյլ, Չէնկ. Վանիք. Գանտիլլի 28
9 25 Պէշիքթաշ, Գուզգունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Զուպ. Բաչպ. Պէյգ. Թար. Մեգ. Գավագ 31
10 35 Իւսկ. Գուզգ. (Բացի ուրբաթէ) 28
10 40 Պէշիք. Գուզգ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 33
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուպ. Բաչպ. Պէյգ. 23
11 45 Գապաթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 28

Ամեն ուրբաթ իրիկունները ժամ 11 ին Մեգպուրնիէն շոգենաւ մը մեկնելով, Պէօյիւք. Թարպ. Ենիքէ. Միրկ. Բ. Հիսար Արնվ. Օրթ. Պէշիքթաշ հանդիպելով, կամուրջ պիտի երթայ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	5 20 Պէշիք	— —	7 5
11 15	5 50	11 45	8 15 Պէշիք
12 —	6 25	12 15	9 —
12 30	7 5	12 45 Պէշիք	9 40
1 — Պէշիք	8 15 Պէշիք	1 15	10 10 Պէշիք
1 30	9 —	1 50	10 35 Գզ.
2 —	9 30	2 30	11 —
2 35	10 10 Պէշիք	2 50	11 25
3 10 Պէշիք	10 40	3 35 Պէշիք	11 50
3 15 Ֆէրպօթ	10 50 Գզ.	4 15	12 5
3 45	11 25	5 5 Պէշիք	12 5 Գզ*
4 25	11 40	6 10 Պէշիք	
4 30 Ֆէրպօթ	12 5		
4 50 Վաբոր			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 15	5 50	11 15	7 5
12 —	6 25	12 —	8 15 Պէշիք
12 30	7 5	12 30 Պէշիք	8 45
1 — Պէշիք	8 15 Պէշիք	1 5	9 15
1 45	8 45	1 50	9 45
2 30	9 15	2 20	10 10 Պէշիք
3 10 Պէշիք	9 45	3 5	10 45
3 15 Ֆէրպօթ	10 10 Պէշիք	3 40 Պէշիք	11 20
3 45	10 45	4 20	11 40
4 25	11 10	5 5 Պէշիք	12 5
4 30 Ֆէրպօթ	11 45	5 50	
4 50 Վաբոր	12 5	6 15 Պէշիք	
5 20 Պէշիք			

* Այս երթեւեկութիւն հրէից տօներուն, շաբաթ օրերը չպիտի կատարուի։

ՀԱՐԷՄ ԽՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

1 50 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
1 35 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 30 ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Նշան.—Օգը միջատաբա եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գանուած տեղը պիտի մնան։ 668